

ΖΟΡΑ

Μηνιαία εφημερίδα που εκδίδεται από τη «Μακεδονική Κίνηση - Βαλκανικής Ευημερίας»
Οκτώβρης '93 - Χρόνος 1ος - αρ. φ. 1

Τιμή φύλλου δρχ. 200

Με νέο όνομα

Προφέρεται "ζόρα", στα μακεδονικά σημαίνει "αυγή" και είναι το όνομα με το οποίο θα κυκλοφορεί πλέον η εφημερίδα μας.

Το όνομα "ΜΟΓΛΕΝΑ", με το οποίο κυκλοφορούσε μέχρι πρόσφατα, είναι το Βυζαντινό όνομα της επαρχίας Αλμωπίας και προέρχεται από τη λέξη "μάγγλα" που στη ντόπια μακεδονική σημαίνει ομίχλη, προφανώς, λόγω της συχνής ομίχλης η οποία σκέπαζε την περιοχή, πριν αποστραγγισθεί κατά τον μεσαίωνα.

Η Κίνησή μας όμως είναι αρκετά πλατιά και κατά συνέπεια η εφημερίδα μας χρειάζεται ένα πιό πλατύ όνομα από το τοπικό "Μογλενά".

Το σημαντικότερο όμως είναι ο χαρακτήρας του αγώνα μας. Του αγώνα να διώξουμε την καταθλιπτική, σωβινιστική μάγγλα-ομίχλη που σκεπάζει την αλήθεια και το δίκιο, που τνίγει τη ψυχή, το νού και τα χαρίσματα του ντόπιου του Μακεδόνα, που τον έκανε άχαρο κι' "ανύπαρκτο" που δεν τον αφήνει να νιώσει ελεύθερος στον τόπο του. Του αγώνα για την ειρήνη, τον αλληλοσεβασμό, τη φιλία και συνεργασία των λαών της περιοχής. Του αγώνα που πρέπει να γίνει υπόθεση του κάθε ντόπιου και του κάθε δημοκράτη.

Να φύγει αυτή η "μάγγλα", που αιώνες χρατεί.

Να έρθει μια λαμπρή ζόρα.

Ντόμπρο ντόπιο "ΖΟΡΑ"

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ

«ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ», ήταν το κυρίαρχο προεκλογικό σύνθημα του ΠΑΣΟΚ που υιοθέτησε μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού και κατέβασε τη Ν.Δ. από την κυβέρνηση του τόπου στις εκλογές της 10ης Οκτωβρίου '93. Την κατέβασε γιά την "άδικη, αντιλαϊκή, αντιδημοκρατική πολιτική της" και έξουσιοδότησε το ΠΑΣΟΚ να ασκήσει την εξουσία πιό δικαια, φιλολαϊκά και δημοκρατικά.

Υπάρχει όμως ένα κομμάτι του ελληνικού λαού που υφίσταται δεκαετίες τώρα μετά την "απελευθέρωση" του 1912 κάποιες επιπρόσθετες αδικίες και αντιδημοκρατικούς περιορισμούς.

Είναι αυτό το κομμάτι που αποκαλείται συνήθως «δίγλωσσοι», «σλαβόφωνοι», «βουλγαρόφωνοι», «σλαβομακεδόνες» «ντόπιοι», «ανύπαρκτοι Μακεδόνες κ.λ.π.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ κύριοι της Κυβέρνησης, των κομμάτων, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, των γραμμάτων, των τεχνών, των επιστημών, της διανόσης, του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ....

Κατ' αρχήν, όταν μιλάτε γι' αυτούς, μη σας διαφεύγει ότι μιλάτε για ανθρώπους και το λιγότερο που θα έπρεπε να κάνετε είναι να ρωτήσετε τους ίδιους πως αυτοαποκαλούνται.

Να τους ρωτήσετε πώς νιώθουν ακούοντας τα «ονόματα» που γι' αυτούς επινοήσατε.

Να τους ρωτήσετε τι προκλήσεις δέχονται.

Πως νιώθουν που βλέπουν την εγκατάσταση και αποκατάσταση στον τόπο τους πληθυσμών, που δεν ήξεραν κατά πού πέφτει η Μακεδονία, ενώ οι δικοί τους συγγενείς δεν έχουν κάνει δικαιώμα επίσκεψης στην γενέτειρά τους.

Πως νιώθουν που ο παραδοσιακός πολιτισμός τους είναι ουσιαστικά απαγορευμένος και καταδικασμένος να αφανιστεί, που η γλώσσα τους διδάσκεται σε ξένα πανεπιστήμια, ενώ εδώ δεν διδάσκεται ούτε σαν δεύτερη γλώσσα, όπως συμβαίνει στις πολιτισμένες χώρες;

Πως νιώθει ο ντόπιος, ο Μακεδόνας αγρότης που βλέπει να έχει λιγότερα και πιο όγονα χωράφια απ' τον προσφυγικής καταγωγής συνάδελφό του και εκείνα συχνά χωρίς τίτλο κυριότητας, κτηματολόγια, έργα υποδομής και κατά συνέπεια λιγότερες κοινοτικές επιδοτήσεις;

Πως νιώθει ο κάθε ντόπιος που πανεύκολα διαπιστώνει ότι οικονομικά και πολιτικά είναι ο παρακατιανός;

Πως νιώθει που ακούει για δικαιολογία απόντηση πως είναι «πιό καθυστερημένος», από εκείνους που >>>

>>> . . . ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ

τον καταδίκασαν σε «καθυστέρηση» και τι στιγμή που ξέρει ότι αυτό οφελεται στην πολιτική του ελληνικού κράτους;

Πως νιώθει που βλέπει πως αντιμετωπίζονται όσοι τολμούν να σηκώσουν το κεφάλι, να πουν την αλήθεια και να ζητήσουν το δίκιο τους.

Πως νιώθουν οι κάτοικοι της Εδεσσας, της Φλώρινας, της Καστοριάς και άλλων μακεδονικών περιοχών που είναι καταδικασμένες στην υπανάπτυξη και την ανεργία. Λίβερ-πουλ των Βαλκανίων χαρακτηρίζονταν η περιοχή Νάουσας-Εδεσσας στις αρχές του αιώνα μας λόγω της βιομηχανικής της ανάπτυξης. Τα καταστήματα της Φλώρινας, Καστοριάς κι' άλλων περιοχών μαραζώνουν καθώς περιορίστηκε ο ζωτικός τους χώρος, επειδή το θέλουν ή δεν νοιάζει κάποιοις εκεί στην Αθήνα. Ή μήπως νομίζετε ότι δεν καταλαβαίνουν γιατί δεν θα περάσει η Εγνατία Οδός από την παλιά κλασική της θέση.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ κύριοι. Καιρός να δείτε με στοιχειώδη δημοκρατικότητα και κοινωνική ευαισθησία μερικά ζητήματα.

ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Τυπικά τουλάχιστον γεννιέται ελπίδα. Πνιγμένη μέσα σε πολύ αμφιβολία και απογοήτευση.

Στην εξουσία βρίσκεται το ΠΑΣΟΚ που διακηρύπτει την κοινωνική δικαιοσύνη και την ουσιαστική δημοκρατία σαν βασικές του αρχές.

Δυστυχώς όμως το ΠΑΣΟΚ ήταν αυτό που επέτρεψε τον επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων, εξαιρώντας τους Μακεδόνες πολιτικούς πρόσφυγες, ψήφισε το νόμο με το οποίο έχασαν τα δικαιώματά τους στις περιουσίες τους και σταμάτησε να αναγνωρίζει τα πτυχία σπουδαστών που ήταν στη μακεδονική γλώσσα.

Το ΠΑΣΟΚ είναι και πάλι στην εξουσία. Δεν μένει παρά να δούμε τι πρόσωπο θα δειξει στον πολύπαθο αυτό λαό.

Θα αποκαταστήσει ή οχι τις αδικίες; Θα σεβαστεί τα δικαιώματα του; Θα διατηρήσει ή όχι τους αντιδημοκρατικούς περιορισμούς και διακρίσεις; Είναι ερωτήματα στα οποία περιμένουν απάντηση όλοι οι «Ντόπιοι» Μακεδόνες και όχι μόνο η ΜΑ.ΚΙ.Β.Ε.

Ομως και στο άλλο το τεράστιο ζήτημα της εθνικιστικής αντίληψης που κυριαρχεί στον τόπο μας για την έννοια κράτος νομίζουμε ότι πρέπει να επανατοποθετηθεί. Της αντίληψης που θεωρεί ότι η σημαντικότερη μορφή ένωσης ανθρώπων που αποτελούν το κράτος είναι το έθνος. Ετσι το κράτος είναι αυτό που στηρίζει τα συμφέροντα της κυριαρχης εθνότητας και όχι όλων των πολιτών του. Είναι η αντίληψη στην οποία στηρίχτηκε η εθνικο-ολοκληρωτική πολιτική που ποδοπάτησε τα δικαιώματα και συμφέροντα μιάς μεγάλης μερίδας ελλήνων πολιτών και στραγγάλισε τους ιδιαίτερους πολιτισμούς που υπήρχαν και υπάρχουν ακόμη στην ελληνική επικράτεια. Είναι αυτή η αντίληψη που τροφοδοτεί τὸν εθνικισμό, ο οποίος με τη σειρά του οδηγεί στον ανορθολογισμό, τον κυνισμό και τον πόλεμο. Είναι αυτή η πολιτική που έχει πλήξει το κύρος και την υπόληψη του ελληνικού κράτους στην Ευρώπη και τη διεθνή Κοινότητα. Αυτήν που το ΙΑΣΟΚ λέει να αποκαταστήσει.

Πώς θα την αποκαταστήσει όμως; Ασφαλώς όχι ακολουθώντας την ίδια πολιτική.

Είναι καιρός αι τα ζητήματα να πάψουν να αντιμετωπίζονται σαν «φιλοσοφικές ασκήσεις» αλλά σαν τρόπος σοβαρής σκέψης και πρακτικής που οδηγεί σε ευνομούμενες πολιτείες και προλαμβάνει μεγάλα κακά.

Πολύ σωστές οι θέσεις-αρχές που προεκλογικά προέβαλε σαν σλόγγαν:

Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ

Οταν οι πολίτες έχουν δικαιώματα, υποχρεώσεις, ελευθερίες. . . . Οταν η κοινωνία είναι ανθρώπινη, δίκαιη, δημιουργική.

Που σημαίνει σύντροφοι ότι Οταν αυτά δεν υπάρχουν **Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ** ; . . . .

'Η μήπως αυτά δεν είναι κάν «φιλοσοφικές ασκήσεις», αλλά προεκλογικό λογοπαίγνιο και οι κίνδυνοι που προβάλλονται αποσκοπούν μόνο στον περιορισμό των απαιτήσεων του λαού;

Θα κριθείτε πλέον στη πράξη πόσο συνεπείς είστε σ' αυτά που διακηρύσσετε.

Αυτή τη συνέπεια ελπίζει και δικαιούται ειδικά αυτή η μερίδα πολιτών που από τα παραπάνω έχει μόνο ίσες υποχρεώσεις και τις εκπληρώνει με μεγαλύτερη συνέπεια απ' ότι οι «ελλήνες το γένος» -για να μην ξεχνάμε και τον όρο που έβαλαν οι σύντροφοι Γεννηματάς-Σκουλαρίκης για τον επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων και ασφαλώς ισχύει και για πολλά άλλα ζητήματα.

Η Κίνησή μας από την έναρξη αυτού του αγώνα απευθύνθηκε σ' όλους τους πολιτικούς φορείς και τα πολιτικά πρόσωπα. Δυστυχώς η ανταπόκριση μέχρι στιγμής είναι μηδαμινή. Καί γιατί να να μην είναι; Ποιός νοιάζεται αν πεινάει το παιδί του γείτονα; Ή μήπως περιμένουμε να υιοθετήσει τα αιτήματά μας η Παγκρήτια Ενωση ή η Ομοσπονδία Ποντιακών Συλλόγων;

Ας το πάρουμε απόφαση ότι δεν θα νοιαστεί για τα προβλήματά μας κανείς σαν και μας, εκτός από μας. Είναι κοινό μυστικό στους πάντες ότι εμείς οι ντόπιοι δεν διεκδικούμε αυτά που μας ανήκουν, δεν αλληλούποστηρίζόμαστε, είμαστε διχασμένοι, φοβισμένοι και άτολμοι. Αυτό το ξέρουν πολύ καλά όσοι θέλουν να παραμείνουμε έτοι. Γ' αυτό έχουν εξαπολύσει την βρώμικη εκστρατεία κατασυκοφάντησης και υπονόμευσης του αγώνα της ΜΑ.ΚΙ.Β.Ε που αγωνίζεται να συντρίψει αυτά τα πλέγματα. Γ' αυτό επιστρέπειν σαν όλες τις καταδικασμένες μεθόδους μαύρης προπαγάν- δας για να φοβίσουν τον απλό κόσμο και να τον μπερδέψουν. Για να φιμώσουν τα στώματα όσων ντόπιων μετέχουν στην δημόσια διοίκηση, τη βουλή, τους Ο.Τ.Α. κ.α..

Στους φορείς αυτής της βρώμικης εκστρατείας ας τους φωνάξουμε όλοι μαζί : **ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ** κύριοι. Κατεβείτε απ' το σβέρκο μας και καθείστε να ζήσουμε δίπλα-δίπλα πολιτισμένα. Ξέρουμε πολύ καλά γιατί βομβαρδίζετε με λάσπη όσους Μακεδόνες τολμούν να διεκδικήσουν το δίκιο τους. Γιατί αναπαράγετε τα ψέματα και το κλίμα φοβίας που μας κρατάει κουμπωμένους.

Αλλά και μεις οι ίδιοι ας πουμε **ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ** στην ανοχή, την ατολμία, την αλληλούπομπηση. Ας διεκδικήσουμε όσα κανείς δεν είχε δικαίωμα να μας αφαιρέσει. Ας σεβαστούμε οι ίδιοι τον εαυτό μας και την ταυτότητά μας. Οι συνθήκες καμιά φορά δεν ήταν πιο ευνοϊκές. Το ελληνικό κράτος, έστω δειλά-δειλά, άρχισε να σέβεται στη πράξη τα συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών του και τις υποχρεώσεις του που απορέουν από την συμμετοχή του στην Ε.Ο.Κ., τη Δ.Α.Σ.Ε. και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Η ευθύνη πλέον βαρύνει περισσότερο εμάς τους ίδιους. Το θέμα είναι αν θα αναλάβουμε τις ευθύνες μας.

Μετρα για τα ανθρωπινά δικαιώματα

Μετά την ΔΑΣΕ (Χάρτα του Παρισίου -Τελική Πράξη του Ελσίνκι) και την παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ, στα τέλη του περασμένου Ιουλίου που κατέληξαν σε ένα πλαίσιο θέσεων, θεσμών και μηχανισμών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, άλλος ένας παγκόσμιος φορέας δραστηριοποιείται εντονότερα για το ίδιο θέμα.

Πρόκειται για το Συμβούλιο της Ευρώπης, που στη συνάντηση Κορυφής των ηγετών των 32 χωρών-μελών στις 8-9 Οκτώβρη στη Βιέννη, έθεσε τις βάσεις για ενίσχυση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συμμαντική είναι η απόφαση που πάρθηκε για καθιέρωση ενός και μόνο ευρωπαϊκού δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη θέση της διπλής σήμερα διαδικασίας (επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαστήριο του Στρασβούργου).

Επί πλέον, το συμβούλιο υπουργών δεν θα έχει μελλοντικά δικαιοδοσία αποφάσεων αλλά θα εποπτεύει την εφαρμογή των αποφάσεων του ευρωπαϊκού δικαστηρίου. Ετσι αναμένεται να μειωθεί ο χρόνος εκδίκασης και η κωλητηρευγεία λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ακόμα το Συμβούλιο Κορυφής έδωσε εντολή στο Συμβούλιο των Υπουργών να προετοιμάσει συμφωνία-πλαίσιο με την οποία υποχρεώνονται οι χώρες-μέλη σε προστασία των εθνικών μειονοτήτων, ομάδων ή κοινοτήτων που υπάρχουν στην επικράτειά τους.

Η πολύ συμμαντική είδηση όπως ήταν φυσικό πνίγηκε μέσα στον θόρυβο του προεκλογικού αγώνα.

* * * *

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ Για τα προβλήματα των Μακεδόνων

Οι επισκέψεις Ευρωπαίων, και όχι μόνον, δημοσιογράφων του γραπτού και ηλεκτρονικού τύπου στην ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας είναι γεγονός που αποδυκούνται ότι το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινής γνώμης για τους Μακεδόνες και τα προβλήματά τους γίνεται όλο και πιο έντονο. Κρίμα που τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης σχεδόν στο σύνολό τους έχουν επιλέξει διαφορετικό τρόπο για την προσέγγιση της πραγματικότητας.

Από την τελευταία έκδοση της εφημερίδας του Ιουλίου έως σήμερα τα μέλη και οι φίλοι της Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. είχαν πλήθος εταφών με δημοσιογράφους οι οποίοι ζήτησαν να τους συναντήσουν και να συζητήσουν μαζί τους. Αναφέρουμε ενδεικτικά το φαδιόφωνο του Β.Β.С., το τηλεοπτικό κανάλι TRF από την Ελβετία (το ρεπορτάζ πρόβαλε και το δορυφορικό γαλλόφωνο TV5), δημοσιογράφοι από τους Τάϊμς του Λονδίνου, την γερμανική Tageszeitung, την δανέζικη Yullands Posten κ.ά.

Η επίσκεψη όμως που πραγματικά προκάλεσε αίσθηση όχι μόνο στα μέλη της Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. αλλά και στον

υπόλοιπο κόσμο ήταν αυτή της κ. Lois Whitman (Αμερικανίδα), του κ. Erik Siezby (Δανός), από την οργάνωση HELSINKI WATCH και του κ. Παναγιώτη Δημητρά από την ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ.

Πρέπει να πούμε ότι η οργάνωση HELSINKI WATCH είναι μία από τις μεγαλύτερες οργανώσεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οποίας η δράση χρηματοδοτείται από τον Ο.Η.Ε. ενώ η κ. Whitman είναι η πρόεδρος. Οι εκθέσεις της οργάνωσης σχετικά με τα ανθρωπίνα δικαιωμάτα σε διάφορες χώρες του κόσμου, υποβάλλονται στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν από το αμερικανικό State Department. Οι εκθέσεις αυτές προβάλλονται σαν σημαντικές ειδήσεις από τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης όταν αφορούν . . . την Τουρκία ή την Αλβανία.

Οι επισκέπτες παρέμειναν σχεδόν δέκα ημέρες κυρίως στην περιοχή της Φλώρινας-Λέρουνσκο το διάστημα από 24 έως 31 Ιουλίου και πραγματοποίησαν επίσκεψεις σε χωριά της περιοχής συζητώντας με τους κατοίκους για τα προβλήματα που τους απασχολούν. Επισκέφθηκαν επίσης και την περιοχή Πέλλας και συνομίλησαν με φίλους και μέλη της Κίνησης στην περιοχή αυτή. Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους ήταν και η ιδιαίτερη συνάντηση που πραγματοποίησαν με τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου της Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε.

Η επίσκεψη τους συνέπεσε με το πανηγύρι της Μελιτης-Βοστάραν (Λέρουνσκο), το οποίο και επισκέφθηκαν. Η μεγάλη συμμετοχή του κόσμου στις εκδηλώσεις εντυπωσίασε τους επισκέπτες οι οποίοι παρέμειναν έως το τέλος των εκδηλώσεων συμμετέχοντας σε κάποιο σημείο και οι ίδιοι στον χορό. Είχαν δε την ευκαιρία να δούν δείγματα της μακεδονικής παράδοσης στο τομέα του χορού και του τραγουδιού.

Αξίζει να αναφερθεί ότι είναι η πρώτη ίσως φορά που πραγματοποιείται επίσκεψη σε αυτό το επίπεδο και είναι προάγγελος μελλοντικών επισκέψεων όχι μόνον από επιπροσώπους οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και επιπροσώπων από τον πολιτικό χώρο. Η Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. έχει είδη προχωρήσει σε επαφές για επισκέψεις στον χώρο της Μακεδονίας επιπροσώπων από τον χώρο της Ε.Ο.Κ. και ιδιαίτερη από τον χώρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στο προσεχές διάστημα και για τις οποίες θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση.

* * *

Εδώ αξίζει να συμπληρώσουμε ότι η εν λόγω επιτροπή συμμετέχει στην καθιερωμένη ετήσια συνάντη των Μακεδόνων πολιτικών προσφύγων που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουλίου στο Τ' ρυνόβο της Μπίτολας.

Αντίκρισε χιλιάδες ανθρώπους και συνομίλησε με πολλούς για την άδικη και απάνθρωπη πολιτική του ελληνικού κράτους, που δεν τους επιτρέπει να επαναπατριστούν ή να επισκεφτούν την πατρίδα τους επειδή τυχαίνει να είναι Μακεδόνες.

Κατά τα άλλα πολοί στην Ελλάδα απορούν και διαμαρτύρονται για τον «ανθελληνισμό» των εταίρων μας και της διεθνούς κοινότητας.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Για τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους του ΚΚΕ, Α.Παπαρήγα, Δ.Κωστόπουλο.

Σύντροφοι. Από τηλεοράσεως πρόσφατα σας ακούσαμε να λέτε ότι, η ελλ.κυβέρνηση δεν πρέπει να επιμένει στό θέμα του ονόματος με το οποίο θα αναγνωριστεί η π.γ. Δημορατία της Μακεδονίας, αλλά να δεσμευτεί αυτή να μη βάζει θέμα ύπαρξης πολιτών μακεδονικής εθνότητας στην Ελλάδα.

Σας ρωτάμε και παρακαλούμε να μας απαντήσετε, με ποιούς έκανε το Κόμμα σας τα «Μακεδονικά σχολεία το 1948-49 και για ποιών Μακεδόνων την εθνική ιστοιμία ή αυτοδιάθεση αγωνίζονταν από το 1924;

ΟΧΡΙΔΑ:

Διεθνές σεμινάριο για τη μακεδονική γλώσσα, λογοτεχνία & κουλτούρα

Μέλη της Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. συμμετείχαν στο 26ο διεθνές σεμινάριο για τη μακεδονική γλώσσα, λογοτεχνία και κουλτούρα που πραγματοποιήθηκε στην Οχρίδα από 30 Ιούλη μέχρι 13 Αυγούστου '93.

Στό σεμινάριο υπήρχε συμμετοχή πολιτών από 30 περίπου χωρές σταλμένοι από μεγάλα πανεπιστήμια και πολιτιστικά ιδρύματα. Ανθρωποι από όλες τις γωνιές της γης, από Κίνα μέχρι ΗΠΑ, από Αγγλία, Σουηδία μέχρι Ν.Αφρική και Αυστραλία, γιά δυό βδομάδες ενημερώνονταν και συζητούσαν για μιά γλώσσα που για τους Ελληνες είναι "ανύπαρκτη". Κι όμως η σημερινή μακεδονική είναι εξέληξη της γλώσσας στην οποία οι Θεσσαλονικείς Κύριλλος και Μεθόδιος μετέφρασαν τα ιερά ευαγγέλια με συνέπεια να γίνει το εργαλείο εκχριστιανισμού και μόρφωσης πολλών άλλων λαών. Είναι μιά σύνθεση των πολιτισμών της Μακεδονίας και γενικότερα της Βαλκανικής. Οχι μόνο έχει γραφή, αλλά έχει γραφή που δημιουργήθηκε ειδικά για αυτή την γλώσσα και μάλιστα στην ίδια την Μακεδονία από θεσσαλονικίες.

Μία από τις πολλές και ενδιαφέρουσες διαλέξεις ήταν αφιερωμένη στον φιλέληνα Γκρηγκόρ Παρλίτεφ που το 1860 (με το ψευδώνυμο Γρηγόρης Σταυρίδης) κέρδισε το πρώτο βραβείο ποίησης στον ετήσιο διαγωνισμό της Ακαδημίας Αθηνών με το ποίημά του «Αρματωλός» και άλλη μία στη ζωή και το συγγραφικό έργο του Κρόστε Μισίρκωφ, που είναι γέννημα της Παλιάς Πέλλας, αλλά στη γεννέτηρά του είναι «ανύπαρκτος».

Το ελληνικό κράτος για ευνόητους λόγους, δεν έχει επίσημη συμμετοχή. Παρ' όλα αυτά έχουν παρακολούθησει το σεμινάριο, από τότε που καθιερώθηκε σαν θεσμός, 17 Ελληνες πολίτες.

Ας ελπίσουμε ότι σύντομα θα εγκαταληφθεί η σημερινή στέίρα πολιτική και η φανταστική Οχρίδα θα φιλοξενήσει και επίσημη ελληνική συμμετοχή.

Με Μακεδόνες της Αλβανίας

Η διεθνής συνάντηση της Οχρίδας έδωσε την ευκαιρία στα μέλη της Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε., εκτός από τις πολλές και ενδιαφέρουσες γνωριμίες με ανθρώπους της διανόησης δεκάδων χωρών, να κάνουν μια πρώτη επαφή με Μακεδόνες της Αλβανίας. Καί από τις δύο πλευρές εκφράστηκε η επιθυμία για συνέχιση της γνωριμίας και ξεκίνημα δημουργικής συνεργασίας.

Οπως μας είπαν, στην Αλβανία ξούνε περίπου 100 με 120 χιλιάδες Μακεδόνες (κατ' άλους φτάνουν τις 160 χιλ.). Περιοχές όπου ξούνε συστειρωμένοι Μακεδόνες είναι η περιοχή της Πρέσπας όπου ξούνε περί τις 4 με 5 χιλιάδες Μακεδόνες με αναγνωρισμένα δικαιώματα και διδασκαλία της μακεδονικής γλώσσας στα σχολεία και στην περιοχή Γκολόμπροντο, μεταξύ Στρούγκας και Ντέμπρα με πληθυσμό περίπου 27 χιλιάδων κατοίκων. Οι υπόλοιποι είναι διασκορπισμένοι σ' άλλη την Αλβανία.

Πολοί από αυτούς είναι μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα, αλλά αυτό δεν τους εμποδίζει να έχουν άριστη συνεργασία.

Οπως μας είπαν ο πρόεδρος της πολιτικής οργάνωσης «Ντρούστβο» Λίγκορ Νίκολα, καθηγητής στο πολυτεχνείο των Τιράνων, και ο γραμματέας Κίμετ Φεταχού, καθηγητής στο πανεπιστήμιο των Τιράνων, η οργάνωσή τους είναι αναγνωρισμένη από το κράτος και βασικές της επιδιώξεις είναι η οικονομική αναβάθμιση, η καλιέργεια της μακεδονικής κουλτούρας, η φιλία των λαών και το άνοιγμα των συνόρων και η διαδραμάτιση όρους γέφυρας φιλίας της χώρας τους με την Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Στην εφημερίδα που εκδίδουν με το όνομα MHP (ειρήνη) υπάρχουν κείμενα και στις δύο γλώσσες (αλβανική με λατινική και μακεδονική με κυριλλική γραφή).

Αλλά και το ελληνικό κράτος τους «αναγνωρίζει». Ενώ δίνει βίζα στους «Αλβανούς το γένος» σ' αυτούς δεν δίνει. Με τον ίδιο τρόπο «αναγνωρίζει» και τους Μακεδόνες του Πιρίν. Η ελληνική πρεσβεία της Σόφιας δεν δίνει βίζα σ' αυτούς τους «βούλγαρους», ενώ δίνει στους «βούλγαρους το γένος». Γι' αυτούς όμως θα μιλήσουμε άλλη φορά.

Οι νέες εργατικές κατοικίες της Φλώρινας

Η συνάδελφος "Φωνή της Φλωρίνης", εις το φύλλο της, της 13-8-1993, μας πληροφορεί -και χαιρόμαστε για την πληροφορία- ότι «χάρη στην "Νέα Δημοκρατία" κτίζεται στην περιοχή της Φλώρινας, πάνω από την εκκλησούλα του Αγίου Μηνά, νέος οικισμός εργατικών κατοικιών, 77 τον αριθμό».

Θα θέλαμε να ευχηθούμε, αυτός ο οικισμός να στεγάσει μόνο μόνιμους κατοίκους του Νομού Φλώρινας. Γιατί ψιθυρίζεται ότι μπορεί να στεγασθούν σ' αυτόν "ομογενείς" προερχόμενοι από την πρώην Σοβιετική Ενωση, σαν αυτούς που φιλοξενήσαμε, ή και

φιλοξενούμε ακόμη, στο ξενοδοχείο "ΤΟΤΤΗ" της Φλώρινας. Πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να προετοιμάζονται οι Φλωρινώτες που απέμειναν στον τόπο τους, να παραδώσουν και τα σπίτια και τα λοιπά υπάρχοντά τους σ' αυτούς τους "παλιννοστούντες ομογενείς" και ή να γίνουν υπηρέτες και κηπουροί των ομογενών μας ή να πάρουν των ομματών τους, μεταβαλλόμενοι σε γκασταρμπάτες των ξένων.

Οτι τα πάρα πάνω δεν αποτελούν ανυπόστατες υποθέσεις βγαίνει από επίμονες φήμες ότι υπάρχει εντολή να γίνονται δεκτοί και ενγράφονται στα

δημοτολόγια των Δήμων και των Κοινοτήτων "ομογενείς εκ Ρωσίας" μόνο με την προσκόμιση σημειώματος που δηλώνει την ιδιότητά τους, χωρίς να τηρούνται οι προϋποθέσεις που θέλει ο Νόμος για την απόκτηση ιδιότητας του μέλους Δήμου ή Κοινότητας. Επιθυμούμε να είναι ανυπόστατες οι φήμες αυτές για τέτοια "εθνοπρεπή" μεταχείριση των ομογενών αυτής της κατηγορίας προς ζημία των εντοπίων.

(Συνεργάτου, φίλου της εφημερίδας)

Οι Βορειοηπειρωτες και οι «ανύπαρκτοι» Νοτιομακεδόνες

«Με απόλυτη ηρεμία πραγματοποιήθηκαν χθες στην περιοχή του Αργυροκάστρου οι εκδηλώσεις για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου που είχαν οργανωθεί εκ μέρους της ελληνικής μειονότητας. (....). Η παρουσία της αστυνομίας παραμένει βεβαίως έντονη σε ολόκληρη την περιοχή..... ωστόσο αστυνομικοί δεν εμφανίστηκαν στους χώρους των εκδηλώσεων.»

Οι πρωινές εκδηλώσεις περιλάμβαναν δοξολογία στο ναό του χωριού Δερβιτσάνη, επιλημνόσυνη δέηση στο νεκροταφείο των Ελλήνων που σκοτώθηκαν κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο στο χωριό Μπουλιαράτι και ακόμα μιά εορταστική εκδήλωση στο πολιτιστικό κέντρο του χωριού Δερβιτσάνη. Τέλος το απόγευμα έγινε μια ακόμα εορταστική εκδήλωση στο κινηματοθέατρο του Αργυροκάστρου, στην οποία παρέστη ο Ελληνας πρόξενος στο Αργυρόκαστρο Βασ.Μπορνόβας.»

Είναι αποστάσματα ανταπόκρισης από το Αργυρόκαστρο αθηναϊκής εφημερίδας (Ελευθεροτυπία 29 Οκτ.'93).

Λίγες εβδομάδες νωρίτερα και συγκεκριμένα στις 2 Αυγούστου '93 μερικοί Μακεδόνες θέλησαν να επισκεφτούν το ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία στη κορυφή του Νίτσε (Καιμακτσαλάν) στα βόρεια της Εδεσσας. Είναι η μέρα που τιμούν οι Μακεδόνες την επέτειο της εξέγερσης των προγόνων τους κατά του Θωμανικού ζυγού το 1903, αποτίουν φόρο τιμής στους νεκρούς εκείνου του ιερού αγώνα και θυμούνται το παλιό θέμιτο της συνάντησης-πανηγυριού (στρέμμα τόλεγαν) που γίνονταν κάθε χρόνο στην κορυφή του Νίτσε.

Οπως και τις πέντε προηγούμενες χρονιές, έτσι και φέτος συνάντησαν την ίδια κατάσταση. 7-8 χιλιόμετρα πριν το ξωκλήσι ο δρόμος κομένος. Περιπολικά, χωροφύλακες τζίπ και στρατιώτες με όπλα παρατεταμένα εμποδίζουν το πέρασμα προς το ξωκλήσι.

Γιατί κύριοι αρμόδιοι. Ετσι θα μας ξεκόψετε από τις ρίζες μας και θα σθίσετε από τη μνήμη μας εκείνες τις θυσίες στο βαμό της λευτερίας;

Γιατί δεν σέβεστε αυτά που ζητάτε από την Αλβανία για την εκεί ελληνική μειονότητα;

Τις ίδιες μέρες προβάλλονταν κατά κόρον από όλα τα Μ.Μ.Ε η απόφαση της ολομέλειας του Ευρωκοινοβουλίου για καταπάτηση των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, μετά από ψήφισμα που κατέθεσαν Ελληνες ευρωβουλευτές.

Η απόφαση καταγγέλει «την προσπάθεια της αλβανικής κυβέρνησης να αμφισβήσει αγροτικές περιοχές που ιστορικά καλλιεργούνται από την ελληνική μειονότητα». - Καταδικάζει «την απόφαση των αρχών του Αργυροκάστρου να κλείσουν τα ελληνικά σχολεία της περιοχής». - Καλεί την αλβανική κυβέρνηση «να αποφύγει στο μέλλον βίαιες ενέργειες, όπως τα σχέδια για μόνιμη εγκατάσταση στις περιοχές Αγίων Σαράντα, Αργυροκάστρου, Δελβίνου». - Ζητεί από την αλβανική κυβέρνηση «να αποσύρει την απόφασή της για κλείσιμο των σχολείων της ελληνικής μειονότητας και να επιβεβαιώσει την πλήρη πολιτισμική και θρησκευτική αυτονομία της».

Γιατί όμως κύριοι αφού ζητάτε την παρέμβαση διεθνών οργανισμών για τον σεβασμό των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας - και καλά κάνετε - δεν τα εφαρμόζετε αυτά στη χώρα μας;

Για παράδειγμα το 1925 η ελληνική κυβέρνηση δεσμεύτηκε απέναντι στη ΚΤΕ (ΟΗΕ) για την διασακαλία της γλώσσας μας και μάλιστα τύπωσε και το σχετικό βιβλίο.

Γιατί όμως δεν σέβεστε αυτή τη δέσμευση;

Γιατί συνεχίζετε να υπονομεύετε και να μην σέβεστε τον ιδιαίτερο πολιτισμό μας

Γιατί μένετε σ' αυτά τα ζήτηματα τόσο πίσω κι' από τους Αλβανούς που κατηγορείτε;

Γιατί δυσανασχετείτε που μερικοί Μακεδόνες από την Ελλάδα σας καταγγέλουν σε διεθνείς οργανισμούς αφού το ίδιο κάνετε και σεις;

Οικινομική ενίσχυση - Συνδρομές

Φίλοι αναγνώστες και φίλοι της ΜΑ.ΚΙ.Β.Ε.

Μην ξεχνάτε ότι η έκδοση και διακίνηση της εφημερίδας κοστίζει αρκετά περισσότερο από ότι στις συνηθισμένες εφημερίδες.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις άλλες μορφές του πολιτικού αγώνα που κάνει η Κίνησή μας.

Για την συνέχιση και το πλάτεμα αυτού του αγώνα, έχει ιδιαίτερη σημασία η οικονομική του ενίσχυση.

Γι' αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία η δική σας συνδρομή και οικονομική ενίσχυση.

* * * *

Ευχαριστούμε όλους εσάς που επώνυμα ή ανώνυμα ενισχύσατε το αγώνα μας.

Ευχαριστούμε τον ομογενή μας μετανάστη στον Καναδά Στίβ Στρέξι που μας ενίσχυσε οικονομικά για την αγορά ενός Κομπιούτερ.

Ευχαριστούμε τους ομογενείς μας του Συνλόγου Παιδιών Μακεδόνων Πολιτικών Προσφύγων του Καναδά που πρόσφατα ενίσχυσαν την εφημερίδα μας με το ποσό των 2.000 δολ. Καναδά.

Παρακαλούμε οι συνδρομές και ενισχύσεις να παραδίνονται στην Οικονομική Επιτροπή ή να κατατίθενται στον λογαριασμό με αριθμό: 34 926 492 του υποκαταστήματος 524 Αριδαίας της Εμπορικής Τράπεζας Ελλάδος.

* * * *

3OPA

Μηνιαία εφημερίδα που εκδίδει η

«Μακεδονική Κίνηση
Βαλκανικής Ευημερίας»

* * * *

Συντάσσεται από επιτροπή
Υπεύθυνος σύμφωνα με τον νόμο:

ΤΡΑΙΑΝΟΣ Χ.ΠΑΣΟΗΣ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 7
584 00 ΑΡΙΔΑΙΑ
GREECE
***

Τηλ.- FAX 0384-22802

Εμβάσματα-Επιταγές

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

(COMMERCIAL BANK OF GREECE)

Υποκ. 524 ΑΡΙΔΑΙΑ No 34 926 492

ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Για τα προβλήματα του Αγ.Παντελεήμονα (Πάτελι)

Άλη μιά ερώτηση για το ίδιο πρόβλημα κατατέθηκε από τους Βουλευτές του ΚΚΕ στη Βουλή. Πρόκειται για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της εν λόγω κοινότητας από την απροθυμία των αρχών να προστατεύουν τα δικαιώματα τους. Η ερώτηση κατατέθηκε στις 9-8-93, με Α.Π. 1314 και επειδή την κρίναμε αρκετά κατατοπιστική, την δημοσιεύουμε ολόκληρη.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Για τους κ.κ. Υπουργούς Οικονομικών και Γεωργίας

Γιά μιά ακόμη φορά κινητοποιούνται οι κάτοικοι του Αγίου Παντελεήμονα Ν. Φλώρινας, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το ζήτημα που προέκυψε μεταξύ της Κοινότητάς τους και της γειτονικής Κοινότητας Βεγόρας, από την αποκάλυψη εκτάσεων μετά την απόσυρση των νεφών και την πτώση της στάθμης της λίμνης Βεγορίτιδας.

Οπως είναι γνωστό έχουν αποκαλυφθεί 3.000 περίπου στρέμματα και τα μισά περίπου βρίσκονται στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Αγίου Παντελεήμονα, πράγμα το οποίο αναγνωρίζει και η με αριθμό 3174 απόφαση του Σ.τ.Ε., που εκδόθηκε το 1985 και αναφέρει ότι: "Η επιδικος οριογραμή έδει να αποτελεί νοητήν κάθετον επί της λίμνης προέκτασιν γραμμήν..."

Ομως άν και έχουν περάσει 8 χρόνια από την απόφαση του Σ.τ.Ε., οι εκτάσεις αυτές, ιδιοκτησίας δημοσίου ακόμη και εκείνες που βρίσκονται στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Αγίου Παντελεήμονα, καταπατώνται παράνομα, επειδή, με ευθύνη της Νομαρχίας Φλώρινας δεν έχει γίνει αποτύπωση, καταγραφή και οριοθέτηση τους, ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του δημοσίου, αλλά και των κατοίκων και να μην δημιουργούνται προστριβές και αντιπαλότητες, ενώ η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά τους αρμόδιους της κυβέρνησης.

Επίσης υπενθυμίζουμε ότι το ΚΚΕ έχει ήδη καταθέσει, για το ζήτημα της αποτύπωσης, καταγραφής και οριοθέτησης αυτών των εκτάσεων δύο ερωτήσεις στη Βουλή στις 6-11-91 και στις 26-3-92, με αριθμούς 3472 και 6871. Στις ερωτήσεις αυτές απαντώντας γραπτά, ο τότε Υπουργός Οικονομικών (έγγραφα 1114985/8176/A0010/27-12-91 και 1034828/2257/A0010/13-4-92) σαφώς αναγνωρίζει την αναγκαιότητα αποτύπωσις, καταγραφής και οριοθέτησης των εκτάσεων, αναφερόμενος και σε συγκεκριμένες ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών του Νομού που επρόκειτο να γίνουν στην κατεύθυνση αυτή, τις οποίες όμως ενέργειες ακόμη περιμένουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Ακόμη η Γ.Γ. του ΚΚΕ Αλέκα Παπαρήγα έθεσε το ζήτημα και στον ίδιο τον Πρωθυπουργό, σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα διάκρισης σε βάρος της τρίματος του πληθυσμού της περιοχής.

Επομένως δικαιολογημένα οι κάτοικοι του Αγίου Παντελεήμονα πιστεύουν ότι το Κράτος τους αντιμετωπίζει σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας, πολύ περισσότερο μάλιστα, που σε συνάντησή τους με τον πρώην Νομάρχη Φλώρινας κ. Παπαδόπουλο, πήραν την παρακάτω καταπληκτική απάντηση: «Οχι μόνο τα στρέμματα να σας πάρουν, αλλά ακόμη και μέσα στα σπίτια σας να έλθουν δεν πρόκειται να κάνω τίποτα. Γιατί οι κάτοικοι της Βεγόρας είναι πόντιοι και έλληνες, ενώ εσείς είστε σλαβόφωνοι και να πάτε να βρείτε το δίκιο σας στη Σόφια και τα Σκόπια».

Αυτή η απάντηση είναι απαραίτητη, προσπαθεί να φέρει σε αντιπαράθεση τους κατοίκους, τους Ελληνες μεταξύ τους, γιατί το κόμρα μας κατηγορηματικά λέει ότι όλοι είναι έλληνες υπήκοοι.

Γεννούνται λοιπόν ορισμένα ερωτήματα όπως: Ελέγχουν ή δεν ελέγχουν οι Υπουργοί τους υφισταμένους τους; Μήπως αυτή η καθυστέρηση αποτελεί συνειδητή κυβερνητική επιλογή διακρίσεων σε βάρος μιάς κατηγορίας του πληθυσμού του Νομού Φλώρινας;

Μετά από αυτά ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ.κ. Υπουργοί να μας απαντήσουν τι μέτρα πρόκειται να λάβουν και πότε ώστε:

- α) Να αρχίσει το έργο της αποτύπωσης, καταγραφής και οριοθέτησης των συγκεκριμένων εκτάσεων.
  - β) Να σταματήσουν οι παράνομες καταπατήσεις.
  - γ) Να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του δημοσίου.
  - δ) Να σταματήσει η συνεχίζομενη αδικία σε βάρος της Κοινότητας και των κατοίκων του Αγίου Παντελεήμονα, αλλά και γενικώτερα σε βάρος των γενικότερων συμφερόντων της περιοχής, που ο πρώην Νομάρχης φαίνεται δεν αντιλαμβάνεται.
- (Οι υπογραμμίσεις δικές μας)

Οι Βουλευτές
Αντώνης Σκυλλάκος- Γεράσιμος Αραβανής

Φυσικά το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα διάκρισης σε βάρος των ντόπιων Μακεδόνων που τυχαίνει να είναι οι κάτοικοι του Πάτελε και η ευθύνη βαραίνει αποκλειστικά τους αρμόδιους των εκάστοτε κυβερνήσεων, η στάση των οποίων δημιουργεί έντονα ερωτηματικά.

Το σίγουρο πάντως είναι ότι οι κάτοικοι του Πάτελε σύσσωμοι με επικεφαλής την επιτροπή αγώνα του χωριού είναι αποφασισμένοι να κλιμακώσουν τον αγώνα τους λαμβάνοντας υπόψιν τα ιδαίτερα έντονα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι μεγάλο μέρος των οποίων είναι ακτήμονες.

Από την πλευρά της η Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. ευαισθητοποιημένη έντονα σε τέτοια ζητήματα βρίσκεται σε επαφή με κατοίκους του χωριού, με διεθνείς οργανώσεις και το τελευταίο διάστημα με παράγοντες του Ευρωκοινοβουλίου, στους οποίους θέτει το συγκεκριμένο πρόβλημα μαζί με άλλα που έχουν σχέση με παραβίασεις θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ντόπιων Μακεδόνων γιατί μόνο σαν τέτοια μπορεί να χαρακτηριστεί η συγκεκριμένη περίπτωση. Στά πλαίσια αυτά το καλοκαίρι που μας πέρασε η Μ.Α.Κ.Ι.Β.Ε. μαζί με κατοίκους του χωριού έθεσαν το θέμα στην οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων helsinki watch αντιπροσωπεία της οποίας με επικεφαλής την Πρόεδρο κ. Lois Whitman επισκέφθηκε την περιοχή μας.

Πιστεύουμε ότι με τις ενέργειες αυτές καθώς και με αυτές που θα ακολουθήσουν θα δικαιώθει ο αγώνας των κατοίκων του Πάτελε.

ΝΑ ΓΥΡΙΣΟΥΝ ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ . . .

Απ' αφορμή την συνέντευξη που έδωσε ο σ. Ορέστης Κολοζώφ στον Χρήστο Γιαννακόπουλο και δημοσιεύθηκε στην Κυριακάτικη ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, για τα ΒΑΛΚΑΝΙΑ και τους ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ στην Δημοκρατία της Μακεδονίας, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής, εφόσον πρώτα γράψουμε επ' ακριβώς τις ερωτήσεις και απαντήσεις που δόθηκαν:

ΕΡΩΤ.: -Υπάρχει ελληνικός; (Εννοεί ελληνικό πληθυσμό στην Δημ. της Μακεδονίας).

ΑΠΑΝΤ.: -Υπάρχει, αλλά όχι τόσο ....

ΕΡΩΤ.: -Οι δικές σας εκτιμήσεις;

ΑΠΑΝΤ.: Δεν έχουμε κάνει εκτιμήσεις, αλλά δεν πρέπει να είναι πολλοί. Είναι οι πρώην πολιτικοί πρόσφυγες ....

ΕΡΩΤ.: - Στις ηγεσίες των κομμάτων της πρώην «Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας» υπάρχουν ελληνικής καταγωγής;

ΑΠΑΝΤ.: -Δεν έχω υπόψη μου. Πιθανόν να υπάρχουν παιδιά προσφύγων ή πρώην κατοίκων της Ελλάδας, που μετανάστευσαν εκεί.

Αυτές οι απαντήσεις αφήνουν πολλά κενά, ενώ θάπρεπε επ' αφορμή να βάλει το ζήτημα για άμεσο επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων, πράγμα που δεν το κάνει στο ελάχιστο και αφήνει μάλιστα πολλά ερωτηματικά.

Οτις «Είναι οι πρώην πολιτικοί πρόσφυγες ....»

Δηλαδή κύριε Κολοζώφ δεν είναι πολιτικοί πρόσφυγες και είναι πρώην; Μαζί με το Δ.Σ.Ε. που καθοδηγούνταν από το ΚΚΕ και την ήττα του δεν αναγκάσθηκαν να φύγουν έξω; Δεν κατάγονται από τον νομό Φλωρίνης, Κοζάνης, Καστοριάς, Πέλλης, Θεσ/νίκης, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας, Ημαθίας κ.α.;

Πως έπιασαν να είναι πολιτικοί πρόσφυγες εφόσον ζούνε. 'Η μήπως περιμένουμε πότε θα πεθάνουν και οι άλλοι; Τα παιδιά αυτών που ακολούθησαν τους γονείς τους για να μην πέσουν στις αγκάλες της Φρειδερίκης δεν είναι πρόσφυγες; Οι τόσοι και τόσοι άλλοι που έφυγαν κάτω από το άγριο καθεστώς των αυταρχικών μόνο και μόνο γιατί

έχουν άλλη καταγωγή ούτε αυτοί πρέπει να γυρίσουν;

Αυτό που είπε ο σ. Χ.Φλωράκης το 1989 στη βουλή για άμεσο επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων γιατί δεν το θέτετε; 'Η μήπως δεν είναι καιρός;

Ευτυχλώς όμως υπάρχουν και μερικές δυνάμεις μέσα στο ΚΚΕ που βάζουν κάτι τέτοιο όπως ο σ. Παύλος Κούφης, ο δάσκαλος-αντιστασιακός που κατέγεται από το χωριό Αλώνα Φλώρινας και έχει γράψει τόσα και τόσα γράμματα (που έχουν δημοσιευτεί στον "P"). Ενα από τα τελευταία του είναι αυτό που δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα της Φλώρινας, στο Αθηναϊκό περιοδικό "ΑΛΛΑ" (30 τεύχος, Ιούλιος 1993) και το "Ενημερωτικό ΔΕΛΤΙΟ" της Πανελλήνιας Ενωσης Εεπαναπατρισθέντων Πολιτικών Προσφύγων (τεύχος 67, Ιούνιος 1993)

Αλλά και εσείς ο ίδιος στην Φλώρινα άλλα λέγατε. Πώς γίνεται τώρα να λέτε «οι πρώην πολιτικοί πρόσφυγες»;

Σ. Κολοζώφ είχατε πει τα εξής:

α) Ολα τα Βαλκανικά κράτη περικλείουν μειονότητες, με διαμορφωμένη ή όχι, εθνική συνειδηση.

β) Ενσωμάτωση δεν σημαίνει βίαιη εξάλειψη των όποιων εθνικών, θρησκευτικών, γλωσσικών διαφορών, αλλά αντίθετα σεβασμό αυτών των διαφορών και αναγνώριση της ισοτιμίας.

Και συνεχίσατε για θέματα που αφορούν άμεσα το νομό Φλώρινας και είπατε:

«Το ΚΚΕ θεωρεί αδικαιολόγητο και άδικο τον μή επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύγων και την απαγόρευση επισκέψεων συγγενών» ("Ριζοσπαστης 17-9-1991).

Οσο στο αν υπήρχαν στην ηγεσία της γειτονικής χώρας άνθρωποι που κατάγονται απ' εδώ, αν δεν ξέρετε, σας αναφέρω τον Βασίλη Τοπουρκόφσκι που η μάνα του είναι από το χωριό Γάβρος Καστοριάς και ο πατέρας του από τα χωριά του ν. Καστοριάς (νομίζω από το Τρίγυρο).

ΗΛΙΟ

ΠΗΓΕΣ: Κυριακάτικη ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 1/8/93 σ. 28-29

Περιοδικό "ΑΛΛΑ" 30 τεύχος (Ιούλιος '93)

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ 17/9/1991.

Παύλος Κούφης: Χωρίς όρορους επαναπατρισμός

....αντάρ Οδυσσεύς

ιέμενος και καπνόν αποθρώσκοντα νοήσαι
ης γαίης, θανέειν ιμείρεται.

(Οδυσσεία, α, στ. 57 κ.π.)

...αλλά ο Οδυσσέας

ποθεί ακόμη και καπνό μονάχα της πατρίδας του
να δει να πετιέται προς τ' απάνω κι ας πεθάνει...

Μακρύς, δύσκολος ο δρόμος του Οδυσσέα για την Ιθάκη του. Είκοσι χρόνια. Μακρύτερος όμως, και χωρίς τέλος δυστυχώς, για τους αγωνιστές της λευτεριάς μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού, που βρίσκονται σε αναγκαστική προσφυγιά. ΣΑΡΑΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΑΙ!

Πολλοί, και σήμερα ακόμη, ξημεροβραδιάζουν με ανεκπλήρωτο το όραμα της επιστροφής στη γλυκιά πατρίδα. Μόνο στη μακρινή Τασκέντη διακόσιες οικογένειες. Με γιούς και θυγατρές, μ' εγγόνια και δισέγγονα. Κι όλοι τους από τις βόρειες περιοχές της χώρας μας. Φλώρινα, Καστοριά, Εδεσσα...

Το 1987 ταξίδεψα από την Αθήνα να παραβρεθώ σε χαρά γάμου συγγενών μου στα Σκόπια. Την ώρα της επιστροφής ήρθε να με χαιρετήσει ο παιδικός φίλος Αναστάσης Ναούμ Γιουνδούκης, ογδόντα χρόνων τότε. Με βουνοχωμένα μάτια με σφιχταγκάλιασε. «Πάρε μαζί σου, αγαπητέ, βάλε με στη βαλίτσα σου! Σαν πας στο χωριό, όλους να τους χαιρετήσεις. Να γλυκοφίλησεις το οημαγμένο σπίτι.. τα αγριόχορτα της αυλής».

Την άλλη χρινιά είχαμε κι εμείς χαρά στην Αθήνα. Ζήτησα το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Στό τηλέφωνο ο αρμόδιος υπάλληλος. Αδεια εισόδου, μον είπε, χορηγείται μόνο σε συγγενείς πρώτου βαθμού. Η σχετική αίτηση διεκπεραιώνεται σε έξη μήνες.

Που να τους βρούμε, κύριε, τους συγγενείς πρώτου βαθμού; η μάνα η δόλια κοιμάται ανήσυχη στο Κοιμητήριο «Γκένσεα» Βουκουρεστίου, ο αδελφός -πατέρας της ανεψιάς στα Σκόπια- σε κάποιο άλλο της Βουδαπέστης, κι ο άλλος, άταφος σαπίζει σε κάποια κορυφή του Βίτσι.

Του κάποιου περιμένουν να ανοίξουν για αυτούς οι πύλες της γλυκιάς πατρίδας, ο παιδικός φίλος 86 χρονών τώρα, η ανεψιά στα εξήντα. Η Ελληνική Πολιτεία τις κρατάει πεισματικά κλειστές. Εφτασφράγιστες με την υπογραφή δύο «σοσιαλιστών» υπουργών.

>>> . . . Χωρίς όρορους επανα- πατρισμός

**«ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙ-
ΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ»**

Αθήνα 29.12.1982, Αριθ. Πρωτ. 106841.

ΘΕΜΑ: «Ελεύθερος επαναπατρισμός και απόδο-
ση της Ελληνικής Ιθαγένειας στους πολιτικούς
πρόσφυγες.»

Έχοντας υπ' όψη

Τις διατάξεις του Νόμου 400/76 «Περί Υπουργι-
κού Συμβούλιου και Υπουργείων όπως τροποποιή-
θηκαν μετο N. 1266/1982 και στα πλαίσια της πο-
λιτικής της Κυβέρνησης για Εθνική συμφιλίωση
και ομοιψυχία,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ:

Μπορούν να επιστρέψουν στην Ελλάδα **οι Ελ-
ληνες το γένος** (η υπογράμμιση είναι δική
μου Π.Κ.) που κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου πο-
λέμου 1946-1949 και λόγω αυτού κατέφυγαν στήν
αλλοδαπή ως πολιτικοί πρόσφυγες έστω κι αν
αποστρέψθηκαν της Ελληνικής Ιθαγένειας...

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Γ. Γεννηματάς

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Σκουλαρίκης!

Είναι φανερό πως με τον όρο «έλληνες το
γένος» η απόφαση αυτή δεν επιδιώκει τον ελεύθε-
ρο επαναπατρισμό, όπως υποκριτικά εξαγγέλεται,
αλλά τον αποκλεισμό κάποιων από το αναφαίρετο
αυτό δικαίωμά τους.

Πως το ανέχεται αυτό η αντιστασιακή σας συνεί-
δηση κύριε Πρωθυπουργέ και Πρόεδρε της Νέας
Δημοκρατίας (ή, μήπως, δεν είστε αντιστασιακός;) και η δική σας, η σοσιαλιστική(;) κύριε Πρόεδρε
του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος -
ΠΑΣΟΚ;

Αλλήθεια, πως θα εξακομισώνεται η καθαρότητα
του ελληνικού γένους; Μήπως με κάποια χημική
ανάλυση του αίματος;

Ας σοβαρετούμε.

Ακούστε κύριε Μητσοτάκη και σεις κύριε Παπαν-
δρέου. Καταλαβαίνουμε που το πάτε.

Εμείς, όμως οι βούλγαροι, οι σλαβομακεδόνες,
οι σλαβόφωνοι ή σλαβόγλωσσοι Έλληνες, οι γηγε-
νείς, οι ντόπιοι, ή οι δίγλωσσοι όπως μας ονομά-
ζουν διάφοροι είμαστε γέννημα θρέμμα αυτού του
τόπου που λέγεται Ελλάδα. Κανείς δεν έχει -δεν
του δίνουμε- το δικαίωμα να αμφισβητεί αυτή την
αλήθεια και να τονομεύει την ενοτητά μας με το
σύνολο του ελληνικού λαού. Εδώ σ' αυτόν τον
τόπο γεννηθήσουμε, κι εδώ θα συμβιώσουμε με
όλους τους αδε.φούς μας. Ξρέος της Πολιτείας
είναι να χωνέψει καλά αυτή την αλήθεια. Κι όλοι
οι φίλοι του ΠΑΣΟΚ να πρωτοστατήσουν έμπρα-
κτα για να καταργηθεί η απόφαση αυτή της ντρο-
πής.

Παύλος Κούφης
Δάσκαλος- Αντιστασιακός
Αθήνα, 11.5.1993

Ο ΓΚΡΕΜΙΣΤΗΣ . . .

Ο Αυγουστίνος Καντιώτης κατάγεται από το νησί Πάρος
και είναι "φυτευτός" στη σημερινή Μακεδονία για εθνικούς λό-
γους. Οπως τόσοι και τόσοι άλλοι είναι ουρανοκατέβατοι στα
μέρη μας. Όλοι τους άρχισαν να αυτοονομάζοντε Μακεδό-
νες. Εμείς όμως έχουμε μεγάλη καρδιά και τους δίνουμε το
δικαίωμα να ονομάζοντε έτσι κι ας ήρθαν από την Κρήτη,
την Πελοπόννησο ή δεν ξέρω εγώ από πού.

Οχι όμως να μας στερούν εμάς το δικαίωμα του αυτοκα-
θορισμού κι αυτό που είμαστε. Εμείς είμασταν εδώ από
πάπου προς πάπον κι όχι εδώ και μερικές δεκαετίες.

Αλλά εδώ θα ασχοληθούμε με τα έργα του Καντιώτη στην
περιοχή μας.

Στην διάρκεια του εμφυλίου ήταν εθελοντής ιεροκήρυκας
στο στρατό, στην ΙY μεραρχία της Κοζάνης. Καθήκον του
ήταν να «εξομολογεί» τους λαϊκούς αγωνιστές που πιάνο-
νταν αιχμάλωτοι και **στέλνονταν** μετά την εξομολόγη-
ση στο στρατοδικείο κι από εκεί στο εκτελεστικό απόστα-
σιμα. Αργότερα για ανταμοιβή τοποθετήθηκε στην
Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Η χούντα των συνταγματαρχών τον
έκανε Μητροπολίτη και τον τοποθέτησε στην Φλώρινα για
να είναι ο θρησκευτικός υπεύθυνος όχι μόνο της μακεδονι-
κής πόλης της Φλώρινας αλλά και στην περιοχή Εορδαίας
μέχρι κι το τελευταίο χωριό που μιλάει Μακεδονικά. Παρά-
ξενό δεν είναι να έχει μέχρι κι την τελευταία ζώνη ντό-
πιων χωριών; (Ερμακιά, Καρδιά, Κόμανος, Μαυροπηγή, Ασβε-
στόπετρα).

Από την αρχή ακόμη άρχισε να χλευάζει τη γλώσσα των
πατεράδων και να δίνει διατεγές για να μην μιλιέται η γλώσ-
σα αυτή. Απαγόρευσε διάφορα τοπικά έθιμα (π.χ. καρναβάλι).
Νασπέρνει το μίσος απέναντι στους γειτονικούς λαούς. Ενώ
το έρει πολύ καλά ότι έχουμε χιλιάδες αδέλφια, συγγενείς
στην γειτονική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Σαν τοποτηρητής της Χούντας ποτέ δεν αντιτάχθηκε
στους δικτάτορες στους βασανισμούς, τις συλλήψεις, τις
διώξεις της 7χρονης δικτατορίας των Συνταγματαρχών.

Επειβαίνει σε διάφορα κοινωνικά γεγονότα. Δεν είναι
μόνο το πρόσφατο γεγονός που αρνήθηκε να θάψει τον
32χρονο από τον Αγιο Γερμανό Φλώρινας γιατί είχε κάνει
πολιτικό γάμο.

Αρνείται να βαπτίσει τα παιδιά που οι γονείς τους έχουν
τελέσει πολιτικό γάμο.

Αρνείται να στεφανώσει ζευγάρι, όταν τιρογηγηθεί πρόωρη
ρυγκυμοσύνη ή να θάψει στο νεκροταφείο όσους αυτοκτο-
νούν.

Καταριέται να πάθουν καρκίνο της μήτρας όσες γυναίκες
κάνουν εκτρώσεις.

Τάχτηκε ενάντια στο γυναικείο αθλητισμό και τις γυμναστι-
κές επιδείξεις των μαθητριών.

Αρνείται να παιχθεί η ταινία του Κολλάτου "Ο Αγιος Πρε-
βέζης", η ταινία του Σκορτέζε, όπως και να γυρίσει την ται-
νία ο Θ. Αγγελόπουλος, «Το μετέωρο βήμα του πελαργού»,
διασύροντας έτσι την χώρα μας στο εξωτερικό με τις μεσαι-
ωνικές του απόψεις. Μήπως δεν είναι διασυρμός της προ-
σωπικότητας του απόμου με το φακέλωμα που προτείνει στο
να αναγράφεται το θρήσκευμα στην ταυτότητα;

Αλλά κ. Αυγουστίνε το σκοτεινό έργο σου θα μαθευτεί πε-
ρισσότερο. Θα μαθευτεί ότι ο κ. ΚΑΝΤΙΩΤΗΣ ΓΚΡΕΜΙΣΕ ΕΚ-
ΚΛΗΣΙΕΣ «ΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ» και αγιογραφίες ανυπολόγιστης
αξίας κατέστρεψε επειδή είχαν Κυριλλική γραφή, όπως:

Ο Αγιος Παντελεήμονας (ο Μητροπολιτικός ναός Φλώρι-
νας).

Κων/νου και Ελένης από Αμύνταιο.

Αγ. Νικολάου στο Πλατύ Πρεσπών, κτισμένη το 799.

Αγ. Αθανασίου στην Καλλιθέα κτισμένη το 900.

Αγ. Παρασκευή στην Οξιά, κτισμένη το 892 και πόσες
άλλες εκκλησίες που δεν γνωρίζουμε.

Ο ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΣ του ήταν τέτοιος που την παραμικρότερη
αντίδραση των ιερωμένων του δεν την ανεχόταν. Κυνήγησε
όσους ιερείς δεν δεχόντουσαν να γίνουν όργανά του, όπως

... ΤΩΝ "ΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ" ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ο Απόστολος Νόβας, Θεόφιλος Ζησόπουλος, Δανιήλ Αεράκης, Ήσαίας Αμαραντίδης, Αμβρόσιος Κυρατζής και μεταξύ αυτών τόν Νικόδημο Τσαρκνιά.

Για τον πάτερ Θεόφιλο, έγραφε ο Καντιώτης: «Είναι καθαρός κάτωθεν του ομφαλού, αλλά άνωθεν είναι φίδι».

Γιά τον Αμβρόσιο, έγραφε: «Είναι φοβερός κομμουνιστής. Υπήρξε διαφωτιστής του κομμουνισμού».

«Στο Γενικό Συνέδριο Ιερέων που έγινε το 1980 στη Πτολεμαΐδα, ιερείς, πιστοί στον Καντιώτη, ζήτησαν να εγκριθεί ψήφισμα για την αποφυλάκιση των δικτατόρων». Ο π.Δημήτρης Ευθυμιάδης μπράβος του Καντιώτη, είπε: «Δεν μπορεί ο Φλωράκης να είναι στη Βουλή και οι αξιωματικοί στην φυλακή».

Το μένος του «αγίου» ήταν τέτοιο και απέναντι στο ΠΑΣΟΚ που έλεγε: «Αν έρθει το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση θα αλλοιωθεί και η χώρα μας και σε λίγο θα κυριαρχήσει ο Φλωράκης και οι ιερείς θα φορέσουν κόκκινα καλιμαύχια και σφυροδρέπανα».

Το παρελθόν του Καντιώτη είναι πολύ μελανό όπως δειχθήκε από το άρθρο, τι να πουμε άλλο ότι το 1967 χαρακτήριζε «γεναίους αξιωματικούς» τους δικτάτορες, που έβριζε τον Μακάριο θεωρόντας τον «καθαιρεμένο», ή την συμμετοχή του στις γιορτές μίσους μαζί με όλα τα βασιλο-χουντομεταξικο-στοχικά υποκείμενα κατά των «κομμουνιστούμωντάν».

Οι διασυνδέσεις του Καντιώτη με το παρακράτος δεν είναι μόνο παρελθόν. Και σήμερα είναι μαζί με τον Καψάλη. Ενισχύει την δραστηριότητα του «ΣΤΟΧΟΥ». Το πρόβλημα όμως δεν είναι πιά ο ίδιος ο Καντιώτης αλλά οι «απόγονοί» του. Το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει, εφόσον στην φωτογραφία του «αγίου» με τον Γ.Καψάλη είναι και ο Αρχιερατικός Επίτροπος Φλωρίνης, Αρχιμανδρίτης Αθανάσιος Σιαμάκης, όλοι μαζί παρέα. Στην δε Πτολεμαΐδα, άλλος «ελληνόψυχος» ιερέας, ο Αρχιερατικός Επίτροπος Εορδαίας, Ηγούμενος Μάξιμος Καφαβάς να παρευρίσκεται σε εγκαίνια γραφείων του «ΣΤΟΧΟΥ». Και αυτός φαίνεται ότι είναι πνευματικό τέκνο του Αυγουστίνου-Στόχου.

Το πόσο έχουν βάση όλα τα προηγούμενα φαίνεται με την επίσκεψη του δυνάστη του λαού της Ελλάδας και την επίσκεψή του, πού άλλού, στην Φλώρινα, στο «παλάτι» του Καντιώτη. Να τον αποκαλεί «Βασιλέα» μέσα στην εκκλησία. Λες και είναι Βουλή ο ιερός χώρος της εκκλησίας.

Κύριε Αυγουστίνε άλλο εκκλησία άλλο πολιτική. Η εκκλησία δεν πρέπει να ανακατεύεται υπέρ του ενός ή του άλλου κόμματος. Με τα κοινά να ασχολείται, όχι με τα κόμματα. Πολύ περισσότερο δεν πρέπει να μας υποδεικνύει το δρόμο του στέμματος. Επί των ημερών του στέμματος και του Καραμανλή βάλαν χωριά να ορκιστούν ότι δεν θα μιλούν την μητρική τους γλώσσα. Ο Γλύζμπουργκ έστρωσε το δρόμο του δικτάτορα Παπαδόπουλου. Η δυναστεία των Γλύζμπουργκ συνδέεται με τις πιό μεσαιωνικές ιστορικές στιγμές του λαού μας. Το πρώτο που έχουν να κάνουν τα κόμματα της ΝΔ-ΠΑΣΟΚ είναι να του αφαιρέσουν την περιουσία γιατί την απόχτησαν με δώρα απ' τη πολιτεία. Δεν τους ανήκει. Δεν αναγνωρίζουμε τις δωρεές προς αυτούς γιατί γέννησε η Φρειδερίκη ή η Άννα Μαρία ή γιατί έχουν γενέθλια ή για τον γάμο της με τον Κοκό. Τον δε Αυγουστίνο να μην τον πάνει το ανθρωπιστικό ενδιαφέρον για το Δανό Γλύζμπουργκ, όταν απ' τα μέρη της Φλώρινας είναι εκτός Ελλάδας, ενώ είχαν γεννηθεί στην Φλωρινιώτικη γή και δεν μπορούν να επιστρέψουν, ενώ στα μέρη τους πατά το χώμα οι Γλύζμπουργκ και ο Καντιώτης (εκ Πάρου).

Ηλιο

ΠΗΓΕΣ: Ριζοσπάστης 18-7-1982 σελ.5

Στόχος α.φ.471 (30-6-93) σ.7-8

Τα Μογλενά Ιούλης 1993 σελ.4

“Επαφή” α.φ.67 (5-7-93) σελ.1-2

Ομιλία του Α.Καντιώτη στο 1ο Πανδυτικομακεδονικό Συνέδριο (Φλώρινα 23-24 Μαΐου 1987)

* * *

Στις 2 Ιουλίου τημέρα Παρασκευή του 1993 πέθανε ο μητροπολίτης Αττικής Κ.Δωρόθεος. Ο σεβασμιώτατος είναι πολύ "αγαπητός" σε μας, γιατί από το 1958 που ζειλέγυ μητροπολίτης Καστοριάς άρχισε το "εθνικόν έργον". Μαζί με Αξιωματικούς και τις αρχές άρχισε να συγκεντρώνει τους κατοίκους π.χ. του χωριού Κρύων Νερών Καστοριάς και να τους ορκίζει "ΕΝ ΤΕΛΕΤΗ, ΝΑ ΜΗΝ ΟΜΙΛΟΥΝ ΤΟ ΞΕΝΙΚΟΝ ΓΛΩΣΣΙΚΟΝ ΙΔΙΩΜΑ" όπως αναφέρεται στην εφημερίδα "ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ" (τριτη 4 Αυγ.1959) στο άρθρο του Γ.Ι.Π.

Ο αποθανών και αυτός από "σύμπτωση" ήταν φυτευτός. Ήταν γεννημένος το 1910 στα Κρέστενα της Ηλείας. Για μας δεν πρόκειται να τον ξεχάσουμε και θα τον θυμόμαστε σε κάθε επέτειο. Θα γραφεί στις μαύρες σελίδες της Ιστορίας μας νάνε σίγουρος. Κατά σύμπτωση απέθανε ένα μήνα πριν τις 2 Αυγ.1959 που έγινε η ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ στο Λούντοβο Καστοριάς.

Εσένα πάτερ μου θα σε θυμόμαστε κάθε 2 Ιουλίου γιατί πάει πολύ να σε θυμόμαστε στις 2 Αυγούστου που έχουμε γιορτή.

(Η μητρόπολη Αττικής είναι η μητρόπολη όπου δημιουργήθηκε η διαμάχη μεταξύ της Ιεράς Συνόδου και μητροπολίτη Νικόδημου).

ΗΛΙΟ

ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ

Πολλούς θόρυβος και πολλές φήμες πρόσφατα με τα μυστικά κονδύλλια. Αν κρίνουμε από τις φήμες τότε πολλά από αυτά πρέπει να απειθύνονται σε άτομα που ασχολούνται με το Μακεδονικό που είναι στην επικαιρότητα.

Σε αθηναϊκή εφημερίδα διαβάζουμε: «Πολλοί δημοσιογράφοι (π.χ. ο Περικλής Κατσιούλας από το ζαδιόφωνο του Φλάξ) είχαν αποκαλύψει ήδη από τον περασμένο Απρίλη ότι το Υπουργείο Εξωτερικών επιδοτεί το φασιστικό έντυπο "Στόχος" αγοράζοντας 2.000 φύλλα κάθε βδομάδα και μοιράζοντάς τα σε στρατιωτικές μονάδες και σε αστυνομικά τμήματα.

Τώρα η εικόνα ότι η φυλλάδα των νεοναζί λειτουργεί σαν πληρωμένο εσωτερικό δελτίο των χαφιέδων επιβεβαιώνεται από τις πρώτες αποκαλύψεις που διαρρέουν από την έρευνα του νέου Υπουργού Εξωτερικών στα μυστικά κονδύλια του Σαμαρά και του Μητσοτάκη. Δίπλα στους φασίστες αποκαλύπτονται και άλλα τέτοια τρωκτικά. Όλοι μαζί προσφέρουν... "εθνικές υπηρεσίες".

Ολα αυτά έρχονται να ενισχύσουν πληροφορίες ότι από τέτοια κονδύλια ενισχύονται εκδόσεις και δραστηριότητες τύπου Μίντση, Παμαμακεδονικής και κάποιων τοπικών εφημεριδών που προσφέρουν τέτοιες «υπηρεσίες».

Εξ άλλου εκπρόσωπος της «Παμακεδονικής» δεν το έκρυψε, πέτρουσι το καλοκαίρι, σε συνέλευση στην Αριδαία, ότι με κονδύλια του Υπουργείου Εξωτερικών πήγε αντιπροσωπεία τους στη ΔΑΣΕ.

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΕΛΟΣ. Ας το καταλάβει το ΥΠΕΕ.

Θα έχει καλλύτερο αποτέλλεσμα αν μας δώσει ένα κονδύλλι να ιάνουμε μιά μακεδονική Πολιτιστική Λέσχη, καναριδικούταθμο και κάτι τέτοια, παρά να ταΐζει τέτοια «τρωκτικά». Ετσι θα νιώσουμε και μεις ιστόιμοι Ελλινες πολίτες και θα λινθεί το πρόβλημα.

Και μη ξεχνάμε. Ετούτοι εδώ οι «προβληματικοί» στα 500 χρόνια τουρκοκρατίας, έμαθαν τη γλώσσα τους στους Τούρκους και στη παράδοσή τους δέχτηκαν ασυγκρίτως λιγότερα αμανέδικα στοιχεία από τους «έλληνες το γένος»

Ο Μέρτζος (Λούπος)

ΟΙ "ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΕΣ"

και η... Γκαλίνα

Παρακάτω φιλοξενούμε μιά επιστολή που πήραμε από κάποιον άγνωστο φίλο που υπογράφει με το ψευδώνυμο ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΠΑΣΒΑΝΤΗΣ (για ευνόητους λόγους).

Στό τηλεφώνημα που δεχθήκαμε (ανώνυμο κι αυτό) μας ενημέρωσε ότι η επιστολή είναι αντίγραφο της επιστολής που έστειλε σαν σχόλιο σε άρθρο της εφημερίδας «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ» (10-6-93, α.φ. 77), ελπίζοντας να δημοσιευθεί.

Απογοητεύτηκε φυσικά, γιατί η εν λόγω εφημερίδα δεν δημοσιεύει την επιστολή του καθώς υπηρετεί τον «πλούτο λισμό της μιάς πλευράς» και πασχίζει μαζί με τον «Στόχο», να αποκαλύψει τους πράκτορες του Γκλιγκόρωφ.

Εμείς να σας ενημερώσουμε ότι το πρωτοσέλιδο άρθρο της εν λόγω εφημερίδας υπογράφει κάποιος «Νίκος Λούπος» και ήταν απάντηση στο άρθρο της εφημερίδας μας του Μαΐου '93, με τίτλο «Εμείς οι Βλάχοι», φίλου της Κίνησης με το ψευδώνυμο «Πήτος Γούλης».

Σημείωμα όμως της εν λόγω εφημερίδας μας ενημερώνει: «Το σχετικό δημοσίευμα στο τελευταίο φύλλο των «Μογλενών» θέσαμε υπόψη του κ. Νίκου Μέρτζου, ο οποίος μας έστειλε το άρθρο που δημοσιεύουμε».

Επιστρατεύτηκε λοιπόν «βαρύ πυροβολικό» και η ζιξιά μπήκε κάτω από τον υπέρτιτο «Απάντηση στην ξένη προπαγάνδα». Ο εκδότης της εφημερίδας έχει δίκιο να μας βλέπει σαν ξένους γιατί οι πληροφορίες λένε ότι ο πατέρας του είναι Αθηναίος και η μητέρα του Λιβανέζα.

Στό άρθρο ο «Λούπος»-Μέρτζος, μιλάει για την προσφορά των Βλάχων στην ανάπτυξη της χώρας μας, πράγμα το οποίο κανείς δεν αμφισβητεί, αλλά δεν απαντάει στο ερώτημα του «Πήτο Γούλη», γιατί παρά την μεγάλη προσφορά των Βλάχων στο δυνάμωμα του ελληνικού κράτους, αυτό δεν συμβάλλει στην καλλιέργεια της

γλώσσας και γενικά της κουλτούρας τους, και δεν τιμάει κάποιους μεγάλους ήρωες βλάχικης καταγωγής, όπως είναι ο Πήτο Γούλης.

Πάντως, άθελά του ίσως, ομολογεί μιά μεγάλη αλήθευτα: «Ο Πήτος Γούλης ήταν βλαχόφωνος Ελληνας Μακεδόνας Κρουσοβίτης και τον Αύγουστο του 1903 ετέθη επι κεφαλής όλων των ενόπλων Κρουσοβιτών για να υπερασπισθεί το Κρούσοβο από τα τρομακτικά αντίποινα του Θωμανικού Στρατού...».

Πράγματι ο Πήτο Γούλη ήταν επικεφαλής όχι μόνο των Κρουσοβιτών αλλά όλων των συμμετασχόντων στην εξέγερση του Ηλιντεν «Βουλγάρων» όπως μας τους παρουσίαζουν οι οι Βαρουσκοβακαλόπουλοι.

Ερχεται τώρα ο κ. Λούπος και λέει όχι ο επικεφαλής δεν ήταν Βούλγαρος, αλλά Βλάχος.

Ομως δεν απάνταε γιατί δεν τιμάται η μνήμη του και δεν του έχει γίνει αδριάντας όπως αρμόζει στούς αγωνιστές της λευτεριάς.

Μήπως θάπτεται ο κ. Λούπος να ψάξει και να αποκαταστήσει κι άλλες τέτοιες αλήθευτες; Για παράδειγμα την αλήθευτη σχετικά με το ποιός παγίδεψε τον Παύλο Μελά (Μήπρο Βλάχος είναι τ' όνομά του-Μήπρε Βλάσσετο τον λέγαν οι ντόπιοι και σίγουρα δεν ήταν Βούλγαρος) ποιοι και γιατί καταδίκασαν τον Αγρα; Γιατί αν το κάνουν άλλοι θα χαρακτηριστούν «φορείς ξένης προπαγάνδας».

Η μήπως πρέπει να προβληματιστούμε σοβαρά, να αφήσουμε τις εθνικοολοκληρωτικές απόψεις περί ανωτερότητας και καθαρότητας της φυλής, να αποκαταστήσουμε τις συνέπειες των εγκληματικών πολιτικών και λάθων του παρελθόντος και να βάλουμε τα θεμέλια μιας σύγχρονης κοινωνίας που θα στηρίζεται στη λήθη, την ανοχή και τον αλληλοεργασμό;

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Στην έκδοση της πέμπτης (10-6-93) και στο υπ' αριθ. 77 φύλλο της τοπικής εφημερίδας «ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ», υπάρχει ένα άρθρο με τον τίτλο «ΝΑΙ, ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ», που υπογράφεται απ' τον συντάκτη του κ. Νίκο Λούπο. Αυτό το άρθρο αποτελεί όπως διαπίστωσα απάντηση σε κάποιο δημοσίευμα μίας άλλης ισπικής εφημερίδας «ΜΟΓΛΕΝΑ», που είχε τον τίτλο «ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ». Βρήκα την εφημερίδα αυτή και διάβασα την ιμοσίευμά της, το οποίο ανταποκρίνει αι στην πλήρη αλήθεια. Διότι όλα όσα γράφονται μέσα, αναφέρονται πραγματικά τόσο στην εγκυλοπαίδεια «ΔΟΜΗ», όσο και σε άλλες εγκυλοπαίδειες, όπως λ.χ. στην πολύ παλιά έκδοση της σειράς τόμων του «ΠΥΡΣΟΥ» (Π. Δρανδάκη εκδ. 1936) καθώς και στον «ΠΑΠΥΡΟ ΛΑΡΟΥΣ». Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός του ότι έγιναν, όπως αναφέρεται, μάχες από κοινού των Βλάχων με τους Βουλγάρους εναντίον του Βυζαντινού κράτους. Οποιος αμφιβάλλει δεν έχει παρά ν' ανοίξει τις εγκυλοπαί-

δειες αυτές και να τα διαβάσει. Εφ' όσον αυτά κατά τα λεγόμενα του κ. Λούπου αποτελούν ανθελληνική προπαγάνδα, τότε συνεπάγεται ότι ανθέλληνες είναι και οι συντάκτες και εκδότες αυτών των εγκυλοπαιδειών.

Είναι δυνατόν;

Ενα πράγμα δεν κατάλαβα όμως. Για ποιο λόγο ο κ. Λούπος πνέοντας τα μένεα, επιτίθεται χρησιμοποιώντας σκληρούς χαρακτηρισμούς κατά του αρθρογράφου των «ΜΟΓΛΕΝΩΝ», ο οποίος φέρει και το ψευδώνυμο Πήτος Γούλης. Εάν δεν μπορεί να δεχθεί ο πρώτος κάποιες αλήθειες, αυτό δεν σημαίνει ότι έχει το δικαίωμα να χαρακτηρίζει αυτούς που τις γράφουν σαν έμμισθα δργανα ανθελληνικής προπαγάνδας. Είμαι κι' εγώ βλάχικης καταγωγής και έχω ασχοληθεί τόσο πολύ με την ιστορία της φυλής μου, ώστε είμαι σε θέση να διακρίνω την αλήθεια από την προπαγάνδα. Παράλληλα όμως όπως διάβασα, ο αρθρογράφος των «ΜΟΓΛΕΝΩΝ» κάνει λόγο για Βλάχους αγωνιστές κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας στη Μακεδονία, οι οποίοι αγωνίστηκαν σαν βοεβόδες με δικές

τους χωριστές ομάδες (εκτός ελλήνων δηλ.), έχοντας ως απώτερο σκοπό την απελευθέρωση και ανεξαρτησία της Μακεδονίας. Αυτό είναι πλέον γνωστό κι' ας μη κρυψώμαστε πίσω απ' το δάχτυλο μας. Γι' αυτό φυσικά και δεν αναφέρονται πουθενά στην ελληνική ιστορία. Τέτοιοι αγωνιστές ήταν ο Πήτος Γούλης, ο Μήτρος Βλάχος, ο Γεώργιος Σούγγαρης κ.ά. Εάν ο κ. Λούπος αναφέρει ονόματα βλάχων που υπεραμύνθηκαν του ελληνισμού, αυτό δεν συμαίνει τίποτε. Το ότι όπως ιστορικά αναφέρεται, πολλοί Βλάχοι μετά ή και κατά την περίοδο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας εξελληνίσθηκαν, δεν αποτελεί τακμήριο ότι Βλάχοι και Ελλήνες είναι ένα και το αυτά. Εξαλληνίζω σημαίνει ότι αναγκάζω κάποιον ξένο προς το ελληνικό στοιχείο, να ασπασθεί και να δεχθεί τα ελληνικά δεδομένα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι συνειδητά του αφαιρείται η εθνική του ταυτότητα.

Ο φιλέλληνας και περιηγητής V. BERARD στο βιβλίο του με τίτλο «ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» (Περιοδεία στη Μακεδονία), κάνει σαφή διάκριση

αναφερόμενος σε Βλάχους κι' έλληνες, ειδικά σε κάποιο σημείο όπου αναλύει τα συναισθήματα των μεν προς τους δε. Επίσης σε πολλές πληθυσμιακές απογραφές στα διαφορά τότε βιλαέτια Μοναστηρίου, Θεσ/νίκης, Σκοπίων κ.λ.π., καταγράφονται χωριστά Έλληνες, Βλάχοι, Βούλγαροι, Εβραίοι και έλλεις γενικά φυλές πο ζούσαν στο Μακεδονικό χώρο. Αυτά όλα λοιπόν ενώχλησαν τόσο πολύ, ώστε ν' αρχίσουν οι χαρακτηρισμοί και τα κοσμητικά επιθέτα από μέρους του κ. Λούπου προς τον αρθρογράφο της εφημερίδας "ΜΟΓΛΕΝΑ":

Κι' εν τοιαύτη περιπτώσει τι πρέπει δηλαδή να γίνει; Να δέχεται επί παρείγματι ο καθένας που ζει σαν πολίτης αυτής της χώρας εδώ, αδιαμαρτυρητα στη συνείδησή του ότι είναι Ελληνας και τίποτ' άλλο; Οποιος αισθάνεται Ελληνας και θέλει να λέγεται Ελληνας, μπορεί να το θεωρεί τιμή του και καμάρι του. Άλλα δεν συνεπάγεται ότι αυτό είναι απόλυτο και ισχύει για όλους.

Με την ευκαιρία αυτή επισυνάπτω μια φωτοτυπία από ένα δημοσίευμα της εφημερίδας "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ" της 17/6/93, όπου στη σελίδα 4 αναφέρεται η [δύριση κόμματος Βλάχων στα Σκόπια]

Και κόμμα των Βλάχων
Από την αίλιν ένοια σκοπιανή κοινωνία, το ίδιο καινό φέρεται να γεννήσει στην πατρινή υπεράσπιση της Κρητικής ή Βλάχικης ή Βλάχων, που αποτελείται από την αποτελεσματική ομάδα της Κρητικού Κρουσέρος, που έπεισε την αποτελεσματική ομάδα της Κρητικού Κρουσέρος στην πατρινή κοινωνία να πάρει μέρος στην ερχομένη εποχή.

Επίσης, διάφορη ιστορίας η απογειωμένη αποτίμηση της ένοιας των "Βλάχων" στην Κρητική Βλάχων, διαπιστώνονται στην αίλιν ένοια της ομάδας της Κρητικής Βλάχων, που προσπαθεί να γεννήσει την αποτελεσματική ομάδα των Βλάχων για την αποτίμηση.

Στην ίδια συνέδριωση, οι ιδρυτές ανατολίζουν την απότιμη της διάσκολοτος στη Φλώρικη γέλοσο και για το οποίο αποτελείται μετάση από 1.000 αγιτητούς γρηγοριανούς των Βλάχων γέλοσους που θα υπομεταξύτανει από τη Βορειανή Σέρρα.

Συγκεκριμένα αυτή η "ΕΝΩΣΗ ΒΛΑΧΩΝ" διάλεξε για το συνέδριο της την πόλη του Κρουσέβου. Γιατί άραγε; Ετοι τυχαία αυτό; Και για ανασκαλίσουμε λίγο της μνήμες, δεν είναι αλήθεια ότι κατά την επανάσταση του Ηλιντεν στο Κρούσεβο κηρύχθηκε η πρώτη ελευθερη Δημοκρατία της Μακεδονίας με τότε πρόεδρο τον επίσης Βλάχο αγωνιστή Νικόλα Κάρεβ; Σ' αυτή την πόλη δεν σκοτώθηκε κι' ο Πήτος Γούλης πολεμώντας για την ελευθερία κι' ανεξαρτησία της Μακεδονίας, κι' όχι για να προστατεύσει τους κατοίκους από τ' αντίποινα του Οθωμανικού στρατού, όπως θέλει να λέσι ο κ. Λούπος, υποτιμώντας αν μη τι άλλο την νοημοσύνη εκείνων που έχουν σαφείς γνώ-

σεις των ιστορικών αυτών γεγονότων. Προς τιμήν λοιπόν όλων αυτών (ηρώων και γεγονότων) επελέγη αυτή η πόλης. Καί μη μου πεί κανείς οτι αυτή η "ΕΝΩΣΗ ΒΛΑΧΩΝ" απαρτίζεται από Σκοπιανούς πράκτορες και δργανα του Γκλιγκόρωφ ή τίποτε άλλους της Ρουμανικής προπαγάνδας. Διότι και "ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΒΛΑΧΩΝ" που αναφέρεται στο δημοσίευμα της "ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ" τι ρόλο παίζει;

Εδώ γεννάται το ερώτημα. Γιατί, εφ' όσον θεωρήσουμε ότι οι Βλάχοι είναι Ελληνες, αυτή η Ομοσπονδία δεν στεγάζεται στην Ελλάδα με κάποια άλλη ονομασία; Ας ρωτήσει κάποιος στο συνέδριο που θα γίνει στις 25/9/93 τα μέλη της Ομοσπονδίας αυτής (που είναι διεθνής) κατά πόσον είναι Ελληνες. Εκτός κι' αν είναι κι' αυτοί όλοι τους πράκτορες "σκοτεινών" κέντρων του εξωτερικού που δρούνε εις βάρος του ελληνικού έθνους. Το κυριώτερο όμως είναι ότι στο άρθρο για το συνέδριο των Βλάχων γίνεται λόγος για την βλάχικη γλώσσα. Αυτή η γλώσσα που έχει Γραμματική γιατί απαγορεύεται να διδάσκεται στην Ελλάδα; Γνωστού όντως τη Γραμματική της Αρωμανικής (βλάχικης δηλ.) γλώσσας είχε επιανασυντάξει ο Ρήγας Φεραρίος. Μήπως κι' αυτός είναι κανένας Σκοπιανός ή Ρουμάνος προπαγανδιστής; Ε, όχι. Πολύ πάει ....

Αυτά δυστυχώς θυμίζουν κάποιες άλλες εποχές που ίσχυε το "πας μη δεξιός, κομμουνιστής". Ειδικά δε κάποιες χρονικές περιόδους που δεν τολμούσε να πεί κάποιος ότι είναι Μακεδόνας, γιατί θα τον έτρωγε το "μαύρο" φίδι. Κι' όλα αυτά τα θέματα όπως λ.χ. το γεγονός του ότι κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο, τα παιδιά πολλών Μακεδονικών οικογενειών έφευγαν για να πολεμήσουν στον Αλβανικό μέτωπο, οι δε γονείς που ήτανε σλαβόφωνοι στέλονταν εξορία στα ξερονήσια, είχα την τιμή ν' ακούσω τον κ. Λούπο να τα "καυτηριάζει" κατά κόρων τους τελευταίους καιρούς σε πολλές τηλεοπτικές εκπομπές. Που είναι όμως οι αφορισμοί που εκτόξευε κατά των Νοτίων για τη συμπεριφορά τους αυτή προς τους Μακεδόνες; Ξεχνάει ο εν λόγω κύριος τους χαρακτηρισμούς με τους οποίους κατονόμαζε τους ιθύνοντες της κυβέρνησης (ζητώντας ταυτόχρονα συγνώμη απ' τους τηλεθεατές διότι λόγω εκνευρισμού υπερέβαινε τα όρια της ευπρέπειας), για την εγιληματική τους αδιαφορία προς την Μακεδονία;

Εκεί λοιπόν χρειαζότανε η παροιμία ημών των Βλάχων για το "όποιος ξύνεται στη γκλίτσα του τσομπάνη . . ." που αναφέρεται στο άρθρο του στην εφημερίδα "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ".

Οπως φαίνεται όμως μόνο στις μεγαλοστομίες αυτός ο κύριος είναι λούπος (λύκος). Στην πράξη δυστυχώς αποδεικνύεται . . . γκαλίνα (κότα).

Μετα τιμής
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΠΑΣΒΑΝΤΗΣ

Σχέψεις και απορίες

Διαβάζω στις εφημερίδες ότι στη Δημοκρατία της Μακεδονίας υπάρχουν 100.000 Ελληνες και μου προέκυψαν μερικά ερωτηματικά. Σε όλες τις όμορες χώρες υπάρχουν Ελληνες; Φυσικό, σκέψηται, αφού τα σύνορα των Βαλκανιών κρατών είναι σχετικά πρόσφατα. Εκείνο όμως που μένει αναπάντητο και αφύσικο είναι που στην Ελλάδα δεν υπάρχουν "άλλοι" πλήν Ελλήνων κατευθείαν καταγόμενοι από τον Πλάτωνα, τον Μιλιτάδη, τον Διογένη, τον Περικλή, τον Λεωνίδα. Ανακαλύπτονται ακόμη Ελλήνες στα βάθη της Ασίας. Πιθανόν, δεν αποκλείται, σκέψηται. Άλλα κανένα Μακεδόνα στη Μακεδονία δεν θα ανακαλύψουμε; Ετοι για δείγμα. Ετοι για να λέμε, ίδού ένας Μακεδόνας στη Μακεδονία. Ετοι για να είναι πλήρες το μόρφωμα.

Εχω ένα φίλο Πόντιο που λέει ότι οι Μακεδόνες φύγανε μαζί με τον Μ.Αλέξανδρο (και μάλλον δεν ήταν δική του εκτίμηση γιατί το ξανάκουσα, σε δημόσιο χώρο και πάλι από Πόντιους) και ότι οι σημερινοί κάτοικοι της Μακεδονίας είναι Σλάβοι ή Βούλγαροι, πλήν των διαφόρων προσφύγων. Αυτοί είναι γνήσιοι Ελληνες κατευθείαν καταγόμενοι από τον Ιάσωνα και διάφορους άλλους μιθικούς και ημίθεους ήρωες. Και ερωτώ: Αυτή είναι και η επίσημη θέση; Δηλαδή, Μακεδόνες δεν υπάρχουν στα Βαλκάνια, ούτε κάν στη Μακεδονία την Κεντρική, την Βόρειο, του Πιερίνη, την Γεωγραφική, την Ιστορική, την Ελλάδα, την Βουλγαρία, την Αλβανία και την π.γ.Δημ. της Μακεδονίας; (Μακεδονία χωρίς Μακεδόνες;) Αν θέλουμε να γνωρίσουμε Μακεδόνα πρέπει να πάμε κατά Πετζάμπ (Πενταποταμία), Ινδία μεριά να φωτογραφίσουμε κανέναν Σίχ; (Οι Σίχ στις επίσημες εμφανίσεις τους φοράνε χρυσό νόμισμα του Μ.Αλεξάνδρου).

Διαβάζω Αριανό τελευταί, μήπως και βρώ τις απαντήσεις στα ερωτηματικά μου, αλλά συνοκτίστηκα τελείως. Μέχρι τώρα πίστευα ότι οι Ελληνες υπό την ηγεσία του Μ.Αλεξάνδρου εκστρατεύσανε κατά των «Βαρβάρων» Περσών. Ολα αυτά μου τα ανατρέπει ο Αριανός και σε κάθε μάχη μου βγάζει 20-30 χιλιάδες Ελληνες συμμάχους του Δαρείου. Ο δε Αντίπατρος (Πως ξεχάστηκε και δεν έφυγε και αυτός) που έμεινε στη Μακεδονία προσπαθεί να καλύψει (με σάρισσες) τους Σπαρτιάτες που ήταν κονομιμένοι με Περσικά Τάλαντα. Και τα ερωτηματικά επανέρχονται βασανιστικά. Αν δηλώσα Μακεδόνας χωρίς άλλον προσδιορισμό, θα θεωρηθώ προδότης, πράκτορας, αργυρόνητος, Σκοπιανός. Τον Μακεδόνα -σκέτα Μακεδών- δεν τον θεωρούμε δικό μας; Πάντοτε έτοι ήταν ή τελευταία; Δηλαδή Ελληνες και Μακεδόνες είναι ξένοι μεταξύ τους; Και εγώ που ήλπιζα ότι με την αναγνώριση της Δημοκρατίας της Μακεδονίας θα πάψη η Ελλάδα να είναι ανάδελφος, Συνέχεια στη σελ. 16

ΕΓΓΚΛΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΜΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Στο τεύχος του Μάη '93 της εφημερίδας μας "ΤΑ ΜΟΓΛΑΕΝΑ" δημοσιεύσαμε για πρώτη φορά έγκλημα-ορκωμό σία που διεξήθη στο χωριό Καρδιά Εορδαίας του νομού Κοζάνης (το παλιό όνομα του χωριού είναι Τρέμιο).

Αναδημοσιεύσαμε επακριβώς το ρεπορτάριο του Γ.Τσαμανιάνη στην εφημερίδα "ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ" της τετράτης 8-7-59. Η ορκωμοσία των κατοίκων του χωριού έγινε τημέρα ΚΥΡΙΑΚΗ στις 5 Ιουλίουν 1959.

Το σχρατοκρατούμενο χωριό με πρωτεργάτη τον πρόεδρο του έδωσαν όρκο να μην ομιλούν την γλώσσα που μιλούν οι ίδιοι, οι πατερόδες τους και οι πρόγονοί τους (υπ' όψη ο εν λόγω πρόεδρος διατέλεσε γι' αυτές του τις υπηρεσίες και πρόεδρος επί χούντας).

Το κατά πόσον μιλούσαν εξ ίσου σωστά την ελληνική γλώσσα φαίνεται και από το χαρακτηριστικό γεγονός που κυκλοφορεί σαν ανέκδοτο πιά στο χωριό και στην περιοχή.

Οταν πιά τέλειωσε η «εθελοντική» ορκωμοσία και θα

φεύγαν οι ταξιαρχίες των τζίπ και των αξιωματικών, συνταγματαρχών οι κάτοικοι θέλαν να τους αποχαιρετήσουν και τους είων αφελέστατα:

-Αϊ σου σντράφε.

Και αυτοί σαν «δημοκράτες» γυρίζον πίσω και λένε:

-Καλά δεν είπαμε ότι δεν θα μιλάμε πιά αυτή τη «γύριτικη» γλώσσα;

Είναι χαρακτηριστικό κατά πόσο εθελοντικά έγινε αυτή η αντι-ανθρώπινη πράξη που θα βαραίνει τη συνείδηση (αν έχουν) για δλη τους τη ζωή.

Μετά από αυτή τη πράξη συνέχισαν το έγκλημα και σ' άλλα χωριά όπως στο Λούντοβο (Κρύα Νερά) του ν.Καστοριάς στις 2 Αυγ. του 1959. Κατόπιν στο χωριό Ατραπός του ν Φλώρινας, στις 9 Αυγ. 1959.

Σήμερα θα δημοσιεύσουμε το άρθρο που γράφτηκε πάλι στην εφημερίδα "ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ" την Τρίτη 4 Αυγ. 1959, στην σελίδα 7 για την ορκωμοσία στο Λούντοβο.

HAIO

Ο ΑΦΘΟΡΜΗΤΙΣΜΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΚΡΥΩΝ ΝΕΡΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΩΡΚΙΣΘΗΣΑΝ ΕΝ ΤΕΛΕΤΗ ΝΑ ΜΗΝ ΟΜΙΛΟΥΝ ΤΟ ΕΕΝΙΚΟΝ ΓΛΩΣΣΙΚΟΝ ΙΔΙΩΜΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.3 (Του ανταποκριτού μας). Η κάτοικοι του γραφικού χωριού Κρύα Νερά Καστοριάς, που άμιλούν μέχρι τούδε, παραπλήσιως προς την Ελληνική, ένα ξενόχλωσσον ιδίωμα, συγκινηθέντες από την αξιέπαινον πρωτοβουλίαν των πατριωτών κατοίκων Εορδαίας, απεφάσισαν όλως αυθορμήτως, εν επισήμω τελετή, ενώπιον των τοπικών αρχών, να ορκισθούν ότι 9α λησμονήσουν εντελώς την χλώσσαν ταύτην & ότι εφεξής τόσον τα τέκνα των όσον & αυτοί οι ίδιοι, 9α χρησιμοποιούν αποκλειστικώς την Ελληνική.

Προς τούτοις άφισαν ως ημέραν επισήμου τελετής την Κυριακήν 2αν τρεχ. μηνός & εκάλεσαν τας Αρχάς όπως πρευθερεθούν εις αυτήν.

Η τελετή ήρχισεν με την 9είαν λειτουργείαν, ι.ν ετελέσθη εις τον ιερόν ναόν του χωρίου προεξέρχοντος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Καστοριάς κ.κ. Δωροθέου. Μετά το πέρας της 9είας λειτουργίας, ωμίλησεν ο Σεβασμιώτατος καταπλήσιως, συγχαρείς τους σχόντας την πρωτοβουλίαν χωρικούς & ευχηθείς έμπνευσιν & δύναμιν & εις άπλα καλά έργα επ' αγαθώ, των ιδίων & Πατρόδος.

Ακολούθως επίσημοι ο λαός κατη-

υθήνθησαν εις το νεόδμητον σχολείον εν τω οποίω έλαβε χώραν συγκινητική τελετή. Κατά ταύτην παρέστησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστοριάς μετά πολλών ιερέων, ο Νομάρχης Καστοριάς κ. Μανιάτης, ο Δήμαρχος Λαστοριάς κ. Παπαμαντζάρης, ο Δήμαρχος Αργους Ορεστικού κ.Παπαχεωργίου, ο συν/ρχης-διοικητής του 90ου Συντάγματος πεζικού κ.Πατσιούρας, ο διοικητής Χωροφυλακής Καστοριάς Αντ/ρχης κ.Τσακάρας, ΟΤαγ/ρχης κ. Νταουτάκης, ο λοχαγός κ. Κοντεκάκης, ο Υπομοίραρχος κ. Ασπετάκης, ο Ανθ/ρχός κ. Τσανανασίδης, ο κ. Κατσαούνης Πρόεδρος Κοινότητος Λακκωμάτων, ο κ. Δ. Γιαννούσης σύμβουλος του εγνικού Συνδέσμου Εφ.Αξιωματικών Καστοριάς. Προ της ορκωμοσίας τον λόγον έλαβεν ο συνταξιούχος Δημοδιδάσκαλος κ. Πητσιάδης, όστις δια μακρών ανεφέρθη εις την Ελληνικότητα της Μακεδονίας, τους ευγενείς αγώνας των τέκνων της & την συμασίαν της ορκωμοσίας. Μετ' αυτόν ωμίλησεν ο ιερεύς του χωρίου αιδεσ. κ. Παπαφίλιπος Μαυρουδής διερμηνεύσας την χαράν των κατοίκων & την απόφασίν των να μην ομιλήσουν ετέραν χλώσσαν εφεξής πλήν της Ελληνικής. Τέλος εχαιρέτησε τους

κατοίκους εκ μέρους των εφ. Αξιωματικών Καστοριάς, ο εκπρόσωπός των κ. Γιανούσης, όστις υπεράμμισε το χεχονός ότι η σεμνή αυτή τελετή συμπίπτει με το συγκαλούμενον εις Λάρισσαν 1ον Πανελλήνιον Συνέδριον των Εφέδρων Αξιωματικών της Ελλάδος, καθ' ό 9α ακουστή η ανανέωσις του όρκου πίστεως των χιλιάδων εφ. Πολεμιστών της Ελλάδος. Περαιτέρω ο ομιλητής ετόνισεν ότι τόσον η σεμνή τελετή του χωρίου όσον & το επιβλητικόν συνέδριον 9α αποτελέσουν ηχηρόν ράπισμα κατά των παντοειδών εχθρών της Ελλάδος που εορτάζοντες & αυτοί την ιδίαν ημέραν μίαν αποφράδα επέτειον, την του Ηλιντεν, την γνωστήν αιματοβαφή Βουλγαρικήν ψευδοεπανάστασιν, να καθυβρίζουν την χώραν μας. Τους λόγους των ανωτέρω ομιλητών εκάλυψαν ζωηρά & και παρατεταμένα χειροκροτήματα ως & ζητωκραυγάι υπέρ του Βασιλέως & του Στρατού.

Είτα εκφωνούντες λέξιν προς λέξιν τον όρκον του Σεβασμιώτατου εν μέσω κατανυκτικής & άκρως συγκινητικής ατμοσφαίρας ωρκίσθησαν υψώσαντες την δεξιάν άπαντες οι κατοίκοι του χωρίου τούτου.

Μετά το πέρας της ορκωμοσίας,

Για τις υιοθεσίες*

Την Κυριακή, 1-8-1993 και ώρα 8.30 μ.μ. περίπου, σε συγκέντρωση στην Κοινότητα Αγίας Παρασκευής της Φλώρινας, μίλησε ο βουλευτής κ. Στέλιος Παπαθεμελής, με θέμα "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, η αλήθεια, το ψέμα, οι προοπτικές".

Την εκδήλωση διοργάνωσε ο πολιτιστικός σύλλογος Κρατερού, Εθνικού και Αγίας Παρασκευής "ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ", που ιδρύθηκε με την "στήριξη" της Εταιρίας "ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε."

Θα πρέπει να σημειώσωμε ότι:

1) Η εταιρία αυτή (Μηχανική Α.Ε.) "υιοθέτησε" τα χωριά Κρατερό, Εθνικό και Αγία Παρασκευή.

2) Πρόεδρος της Εταιρίας αυτής είναι ο κ. Πρόδρομος Εμφιετζόγλου, οπωαδήποτε Τουρκοπρόσφυγας ή γόνος Τουρκοπρόσφυγα, αν κρίνωμε από το επώνυμό του, πάντως όμως όχι

ωμίλησεν ο κ. Νομάρχης, συχαρείς 9ερμότατα τους κατοίκους του χωρίου & διαβεβαιώσας αυτούς, ότι ως πάντοτε ούτω & εις το μέλλον θα συνεχισθή αμείωτον το κρατικόν ενδιαφέρον & η στορχή των αρμοδίων προς την ύπαιθρον. Εκάπεσε τους κατοίκους να συνεχίσουν τα ειρηνικά των έρχα, ήσυχου με την πεποίθησιν ότι εξεπλήρωσαν ένα εισέτι χρέος προς την πατρίδα & τέλος ευχήση εις αυτούς πάσαν προκοπήν & πρόδον επ' αγαθώ των οικογενειών των & γενικώτερον της Πατρίδος. Τους λόγους του κ. νομάρχου εκάλυψαν ζωηρά χειροκρότηματα & ενθουσιώδεις επευφημίαι.

Επηκολούθησαν απαγχεδίαι ποιημάτων υπό των μικρών μαθητών του σχολείου, πατριωτικά άσματα & η τελετή έκλεισε με τον εθνικόν μας ύμνο.

Τους προσκεκλημένους εδεξιώθηκε η κοινότης μετά το πέρας της τελετής εις την ευρείαν αίθουσαν του σχολείου εις ήν προσεφέρθησαν αναψυκτικά με άκρως ευχενή περιποιητικότητα.

Γ.Π.

ΗΛΙΟ

Μακεδόνας.

3) Η εισήγηση, όπως ακούσαμε στο ραδιόφωνο, για την υιοθεσία αυτή ήταν του Πόντιου πρώην βουλευτή και σήμερα Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Μακεδονίας- Θράκης κ. Ιωάννη Τσαλουχίδη.

4) Τα τρία πάρα πάνω χωριά είναι παραμεθόρια και με ακραιφνή Μακεδονικό πληθυσμό, όπως και οι Ψαράδες, που υιοθετήθηκαν από τον "κηδεμόνα" Μακεδονικό Σύλλογο Σικάγου των Η.Π.Α.

5) Την ίδρυση του πολιτιστικού συλλόγου επιμελήθηκε η πάρα πάνω Εταιρία Μηχ/κή Α.Ε.

6) Ακούσθηκε ότι τα χωριά αυτά είχαν ανάγκη από τον σύλλογον αυτόν.

Ποιά ήταν η ανάγκη που υπαγόρευσε την ίδρυση του συλλόγου; Θάλεγε κανένας ότι είναι προφανής: Π.χ. ποιός θα καλούσε να μιλήσει τον κ. Στέλιο Παπαθεμελή.

Από όλα τα προηγούμενα προκύπτει ένα συμπέρασμα που είναι ταυτόχρονα και πρόταση: Πρέπει να σταματήσει αυτή η κωμωδία των "υιοθεσιών" με τα "ενδιαφέροντα" για τον γηγενή πληθυσμό και τις "διαφωτίσεις" του. Γιατί μας θυμίζει -αν δεν αποτελεί συνέχεια:-

1) την "εκούσια" ανταλλαγή των πληθυσμών με τις συφωνίες Βενιζέλου-Κεμάλ Ατατούρκ και Καφαντάρη- Μολώφ, 2) την 4ην Αυγούστου με τα νυκτερινά σχολεία και τις προσαγωγές στα δικαστήρια με την αυτόφωρη δαδικασία όσων μιλούσαν "βουλγάρικα". 3) τα δοσιλογικά δικαστήρια, 4) τα Στρατοδικεία του Γ/46 Ψηφίσματος (και γιατί όχι και τα Ανταρτοδικεία του Ζαχαριάδη κατά την διάρκεια του Εμφυλίου πολέμου), 5) την ομαδική εκρίζωση (μόνον άσκοπη;) Μακεδονικών πληθυσμών κατά τον Εμφύλιο πόλεμο (π.χ. περιοχής Πρεπών), 6) την Πρόνοια των Βορείων Επαρχιών (ΕΟΠ), 7) την ορκωμοσία των κατοίκων ωρισμένων χωρών να μη μιλούν το τοπικόν ιδίωμα, 8) τα ξεπατώματα χωριών ακραιφνώς μακεδονικών, με την πρόφαση εκτελέσεως έργων ή οικόδομηση νέων οικισμών, 9) τον αποκλεισμόν από τον επαναπατρισμό των "μη Ελλήνων το γένος" πολιτικών προσφύγων κλπ. τώρα

δε τελευταία και ύστερ' από τα πιό πάνω "πογκρόμι", μιά ύστατη ίσως προσπάθεια (υιοθεσίες), για να "ενισχύσωμε την εθνική συνείδηση" και να τονώσουμε το "εθνικό φρόνημα" (μ'άλλα λόγια να τους "ελληνοποιήσουμε") σ' όσους γηγενείς απέμειναν (και είναι πάρα πολλοί).

Φαίνεται ότι φταίει αρκετά και η έλλειψη δημοκρατικής παιδείας. Τι να περιμένει όμως κανένας από την Δημοκρατία του κράτους των Αθηνών; Αυτή είναι γιά τους δουλοκτήτες "ελληνόφρονες", ενώ στις παραμεθόριες περιοχές κατοικούν οι δούλοι που είναι και... αμφιβολης εθνικής συνείδησης.

*Το σχόλιο είναι ανώνυμου φίλου της εφημερίδας

Εμείς να προσθέσουμε ότι η Μηχανική Α.Ε. της οποίας είναι πρόεδρος ο κ. Εμφιετζόγλου προβλέπεται να έχει για το 1993, κέρδη ύψους 2.600 εκατομμυρίων σύμφωνα με πρόσφατη δήλωσή του.

Γιά να έχει μά εικόνα ο αναγνώστης του πως γίνονται αυτά τα κέρδη αναφέρουμε δύο ειδήσεις που είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας.

Η μία είναι η χωρίς διαγωνισμό και διαφανείς διαδικασίες ανάληψη από την εν λόγω εταιρία των χωματουργικών έργασιών του αεροδρομίου των Σπάτων και η άλλη είναι η πληροφορία για προσάρτηση της πρώην προβληματικής εταιρίας βιομηχανικών σιδηροχατασκευών ΒΙΕΞ (επένδυση ύψους 1.14 δισ.δρχ.).

Την προσάρτηση της εν λόγω εταιρίας πέτυχε προκαταβάλλοντας μόνο 30 εκατ. δρχ. ενώ εκείνη την περίοδο στα ταμία της ΒΙΕΞ υπήρχαν πάνω από 60 εκατ. μετρητά. Δηλαδή θα έδινε προκαταβολή από το ρευστό της προβληματικής που θα αγόραζε και θα είχε άλλα 30 εκατ. στη διάθεσή του. Την απάτη είχε αποκαλύψει ο Σκάι 100,4 και δεν γνωρίζουμε την συνέχεια.

Με τέτοιες μεθόδους οι κύριοι τύποι Εμφιετζόγλου ληστεύουν το χρήμα του ελληνικού λαού και μετά με ψίχουλα εκείνων των χρημάτων έρχονται και γίνονται «νονοί» μας. Μπαίνουν σε ότι πιο ιερό έχει ο άνθρωπος. Στις ρίζες και την ταυτότητά μας. Ας σταματήσει επί τέλους αυτό το αίσχος.

Αρνητές και Αγωνία

Αντιλαμβάνομαι τον κόσμο, μόνο σαν ένα πεδίο για πολιτιστική άμιλλα ανάμεσα στους λαούς...

[Γκότσες Ντέλτσεφ]

Το γαλλικό Culture στα ελληνικά έγινε κουλτούρα, που προέρχεται από το λατινικό ρήμα *coleger*-καλλιεργώ, που βέβαια έχει την έννοια στην εσωτερική των ανθρώπων καλλιέργεια, την ηθική και πνευματική παιδεία και εκφράζεται με τις καλές τέχνες, με το καλό γούστο, με ευαισθησίες στο ωραίο και ευγενικό και ότι συνθέτει την έννοια του καλλιεργημένου ανθρώπου. Με τα ήθη και έθιμα, τις παραδόσεις, τα τραγούδια και τους χωρούς συναντάται σήμερα στην τελική της μορφή. Παρουσιάζεται σαν ένα θαυμάσιο πνευματικό οικοδόμημα από καθιερωμένες αξίες, ένα θαυμάσιο οικοδόμημα που η κάθε καινούρια γενεά το δέχεται από τις προκάτοχές της και συμβάλλει στον εμπλουτισμό με νέες ηθικές αξίες. Ο κοινωνικός βίος, οι θεσμοί, η πνευματική ανάπτυξη, η καλλιτεχνική δημιουργία, οι αιώνιες ανθρώπινες αξίες, το θρησκευτικό συναίσθημα, τα ιδεώδη (ελευθερία, δικαιωσύνη, ανθρωπισμός, αλτρουϊσμόςκ.λ.π.) το σύνολον αυτών του καθολικού κύρους αξίες είναι η κουλτούρα. Ενα ιδιαίτερα όμορφο λουλούδι με δικό του χρώμα, απαλό άρωμα και φρεσκάδα, ένα λουλούδι που έχει φυτρώσει μαζί με την ιστορία των ανθρώπων και κάθε φυλή έχει το δικό της λουλούδι όπου το φροντίζει για να μεγαλώσει και να στέλνει τ' άρωμά του στις επόμενες γενεές, γίνεται σύμβολο αγάπης, θάρρους, ενότητας και ελπίδας.

Κάθε φυλή έχει την δική της κουλτούρα και της δίνει την ιδιαίτερη προσωπική τητα και διαγράφοντας στο πέρασμα των χρόνων (η φυλή τη δική της πολιτισμική πορεία εμπλουτίζει το λουλούδι της με χρώμα και άρωμα από τα γειτονικά άνθη και όπου κάτω από ομαλές συνθήκες συνθέτουν πανέμορφο κήπο).

Ο πλούτος αυτών των ωραίων συναίσθημάτων και αρχών, οι εκδηλώσεις που συγκινησιακά επιδρούν πάνω στο λαό, που επιφέρουν τις συμπεριφορές προς το καλύτερο και διαμορφώνουν τον χαρακτήρα μιας φυλής, όπου και γίνονται σημεία επαφής και αφε-

τηρία γιά καλλιέργεια φιλίας και σύσφιξης σχέσεων με άλλες φυλές, ο θησαυρός, η εικόνα, τα χνάρια και το αποτύπωμα κάθε φυλής, οι ανθρώπινες αυτές ωραιότητες για πολλούς Ελληνες και για κάποια ανώτερα δικαστικά στελέχη -λένε-πως αν τις αφήσεις να λειτπυργήσουν γίνονται επικίνδυνες για τον ελληνικό πολιτισμό και κάποιοι συμπληρώνουν τον αντιπαλεύουν!! Ο ελληνικός πολιτισμός και μεγάλος είναι και δυνατός. Τα άνθη στο κήπο μεταξύ τους, δεν έχουν διαφορές, οι πολιτισμοί στο κόσμο συνυπάρχουν και αλληλοσυμπληρώνονται. Η άρνηση να δεχθεί κάποιος το δικαίωμα ύπαρξης και καλλιέργειας άλλων πολιτισμών, χαρακτηρίζεται ήπια, πολύ ήπια βάρβαρος και σωβινιστής. Στο κάτω κάτω (ο πολιτισμός) ούτε πατρίδες παίρνει ούτε άλλους πολιτισμούς καταστρέφει." Ο ελληνικός πολιτισμός δεν είναι αυθύπαρκτος και αυτόνομος" -γράφει ο Κορδάτος- χωρίς να βλαφθεί δεχθήκε πολλές ξένες επιρροές. Και ο Μακεδόνας Αλέξανδρος ο Μέγας σε μια εποχή όπου σχεδόν ο μόνος τρόπος επικράτησης ήταν η βαρβαρότητα, σεβάστηκε τους πολιτισμούς των κατακτημένων και στο γάμο του με την Ρωξάνη έκανε αυτό περίπου που κάνουνε και μεις στους γάμους μας κατά την συνήθεια των Βακτριανών με το σπιαθί του στα δύο έκοψε το ψωμί και το μοιράστηκε με την Ρωξάνη.

Ο πολιτισμός έχει σκοπό την εσωτερική των ανθρώπων καλλιέργεια, γράφω πιό πάνω. Ο μεγάλος πολιτισμός πρέπει να έχει και μεγάλους εκφραστές, έτσι μόνο εκφράζεται ο πολιτισμός με πολιτισμένους εκφραστές και πολίτες. Και ο πολιτισμένος πολίτης σέβεται το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, το δικαίωμα του λόγου στον άλλον διαφορετικών αρχών αντιλήψεων, διαφορετικής πολιτισμικής παιδείας και πνευματικής κληρονομιάς. Σε αντίθετη περίπτωση, ο πολιτισμός είναι ένας ξεπεσμένος άρχοντας χωρίς δυνατότητες, χρυσοδεμένο βιβλίο χωρίς περιεχόμενο, στοιχειωμένος πύργος, όπου οι ένοικοι ζώντας πίσω από τις αράχνες του παρελθόντος

επιδείχνουν τις περγαμηνές των προγόνων τους.

Οταν δεν δέχεσαι το πολιτισμό κάποιας φυλής η οποία στην ιστορία της έχει δημιουργήσει ιδιαιτερότητες και δικό της προφίλ όπου απεικονίζεται η πολιτισμική της πορεία και φυλετική της ταυτότητα, δίνεις την εικόνα πως επιθυμείς να καταστρέψεις αυτή την ταυτότητα αυτές τις ιδιαιτερότητες και ιστορία, αυτόματος σε κατατάσσει στην κατηγορία των ανθρώπων εκείνων που είχαν πιστέψει στην θεωρία του Γερμανού φιλοσόφου Νίτσε που μιλούσε γιά την καθαρότητα της φυλής γιά "άρια" και γιά το μεγαλείο του γερμανικού έθνους. "Είθε να βρεθεί ο άνθρωπος που θα καθαρίσει το λαό από τα μιάσματα -έλεγχε μετά την χώρα, ύστερα το έθνος, την Ευρώπη και έπειτα όλον τον κόσμο". Και στο πρόσωπο του Αδόλφου Χίτλερ βρέθηκε ο θεόπειπτος και στο όνομα του Γ' Ράιχ σκορπόντας το ολέθρο, ματοκύλησε το κόσμο μαζί με εκατομμύρια αθώους και το λαό του οδήγησε στην καταστροφή.

Η Ελλάδα σ' όλη την διάρκεια της ιστορίας της το τελευταίο αιώνα, είχε μια τέτοια προδιάθεση να διαπαιδαγωγεί ανθρώπους σαν το Χίτλερ. Επιρεασμένη από την δόξα του αρχαίου πολιτισμού, από τη γλυκεία ζάλη που προκαλεί η μέθη του μεγαλείου, ζώντας με θρύλους, μύθους και φαντάσματα, ξέχασε την δημοκρατία στο λίκνο του Περικλή όπου και έπιαθε νανισμό και όπου σήμερα γεννά κάποιους λιλιπούτιους δικτατορίσκους, που τρέφουν τον μιλιταρισμό για να γεννήσει με τη σειρά του τους Πάγκαλους, τους Κονδύληδες, τους Μεταξάδες και τους Παπαδόπουλους και αυτοί αναπαράγουν υπερεθνικιστές όπου αμαυρώνουν και καταστρέφουν το πολιτισμό, τη δημοκρατία και το μεγαλείο. Ενας φαυλός κύκλος που μας αναγκάζει να περιστρέφομαστε γύρω από το άξονά μας χωρίς να το κατορθώνουμε να μπούμε στην τροχειά της Ευρώπης και χωρίς σύγχρονα όργανα, με παλιές μέθοδες με αφοσίωση στο παρελθόν και η αλαζωνία του αυτάρεσκου που μας χαρακτηρίζει

μπορεί να γίνουν η φυγόκεντρη δύναμη που θα μας πετάξει μακριά στο άπειρο. Βέβαια είναι πολοί οι φανφαρόνοι που για να δείξουν την ευρυμάθειά τους και την μεγαλοσύνη, θυμούνται αυτά που είπε ο Βολταΐρος για αυτούς που μαζί τους διαφωνούσε στην πραγματικότητα όμως η φασίζουσα νοοτροπία, η μεσαιωνική τους, θεώρηση των πραγμάτων και η προσφιλή τους πρακτική, τους ανάγκαζει να αρνούνται το δικαίωμα του λόγου σε όσους δεν συμφωνούν μαζί τους, αποδείχνοντας την δημοκρατική και αλτρουιστική τους πενεία. Το να δηλώνουμε πως έχουμε δημοκρατία και οι ίδιοι τους είναι δημοκράτες, σήμερα δεν είναι στοιχεία που πείθουν, σ' αυτή την περίπτωση τουλάχιστο δεν είσαι αυτό που δηλώνεις.

Δημοκρατία σημαίνει πως όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό, τα πλεονεκτήματά της τα απολαμβάνει ο λαός και τα άτομα κρίνονται σαν μονάδες ή σαν ομάδες από την κοινωνική τους συμπεριφορά. Οταν όμως επικαλείσαι φαντασιούς κινδύνους, απλά βρίσκεις αφορμή (όπως οι απρίλιανοί) να πνίξεις κάθε αντίθετη φωνή για να περιορίσεις την ελευθερία των διαφωνούντων για να υπάρξουν "εκλεκτοί" πολίτες και "μέτοικοι". Αυτό είναι απολυταρχία και μη θέλετε να μας μπερδεύετε. Ευλογά γεννιούνται τα ερωτήματα. Με αυτή την ισοπεδωτική πολιτική σε βάρος άλλων πολιτισμών και ηθικών αξιών σε βάρος άλλων φυλών και ιερών αρχών τους, πως θα σταθούμε στην Ευρώπη, δίπλα στην Γαλία, Γερμανία, Αγγλία, Βέλγιο, Ελλαστεία και άλλων χωρών; Στην Ιταλία για παράδειγμα, στη περιοχή του Τυρόλο όπου οι ντόπιοι μιλούν μιά τοπική διάλεκτο, δεν διορίζονται (σ' αυτή την περιοχή) δημόσιοι υπάλληλοι όσοι δεν γνωρίζουν αυτή τη διάλεκτο. Αντίθετα στην Ελλάδα όπου μιλούν τη μακεδονική γλώσσα, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας (ΥΠΕΑ) του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης οι υπάλληλοι που θα προσλαμβάνονται στο δημόσιο δεν πρέπει να γνωρίζουν την μακεδονική γλώσσα. Στην Γερμανία οι δημοκρατίες της μιλούν τις διαλέκτους τους και βοηθούνται στην καλλιέργεια της τοπικής κουλτούρας. Στο Βέλγιο υπέρχουν δύο επίσημες γλώσσες. Στην Ελλαστεία χρησιμοποιούν τρείς επίσημες γλώσσες και τα 24

καντόνια έχουν τη δική τους φυσιογνωμία και διάλεκτο. Κοντά σ' αυτές τις χώρες υπάρχουν όλες οι άλλες ευρωπαϊκές.

Η Ελλάδα τι φοβάται και δεν αφήνει τις φυλετικές ομάδες να λειτουργούν και να εκφράζονται ελεύθερα και απρόσκοπτα να καλλιεργούν το πολιτισμό τους, μη γίνει χώρα ευρωπαϊκή;

Δεν θα ασχοληθώ με το από που ήρθαμε και τι είμαστε και κανείς κατά την γνώμη μου μπορεί χωρίς το κίνδυνο να προκαλέσει αντίθετη γνώμη (περίπτωση Φαλλομέραυερ) να πει πως κατάγεται από τους αρχαίους εκείνους ή τους άλλους, άλλωστε οι άνθρωποι κρίνονται από τις συμπεριφορές τους και όχι από τους ενδόξους γεννήτορές του. Από τα μέρη μας στο διάβα των αιώνων περάσανε λαοί και λαοί, οι επιμήξεις ήταν αναπόφευκτες που γεννηθαν καινούριους λαούς με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πολιτισμούς. Ετσι πιστεύω και ο λαός μας πρίν από πολλούς αιώνες από επιμήξια του ντόπιου λαού και επιδρομέων ενδεχομένων, γεννήθηκε στη περιοχή της Μακεδονίας και αναντίρρητα δικαιούται το όνομα της πατρίδας του. Εδώ στη Μακεδονία, στη περιοχή που υπάρχουμε, γεννήθηκε μιά νέα φυλή με δικά της χαρακτηριστικά, με δική της προσωπικότητα, με δικό της πολιτισμό με δικές της ιδιαιτερες παραδόσεις, ιστορία και γλώσσα, και όλες αυτές οι ανθρώπινες και πολύτιμες αξίες, είναι ο θησαυρός της, η πνευματική κληρονομιά και έχει το δικαίωμα να τη αναπτύξει και να τη διαφυλάξει ακέραια και αναλλοίωτη και κανένας άνθρωπος πολιτισμένος δεν έχει το δικαίωμα να της τη στερήσει. Η άποψη πως οι ντόπιοι Μακεδόνες δεν έχουν γράμματα και λογοτεχνία, τουλάχιστο, είναι φαδρή. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως ο Κύιλλος και ο Μεθόδιος που διέδοσαν σε όλους τους σλάβους τα γράμματα και το μακεδονικό πολιτισμό ήταν Μακεδόνες και πως στη Αθήνα το 1861 ο Παρλίτσεφ με τον "Αρματωλό" του πήρε το πρώτο βραβείο ποίησης και ο Μισίρκωφ από τη πρωτεύουσα του Μ.Αλεξάνδρου, έχει γράψει πολλά και αξιόλογα έργα. Άλλα δεν θεωρώ σκόπιμο να παραθέσω αποδείξεις για να πείσω πως η άνοιξη και λουλούδια έχει και αηδόνια και η δική μας είναι γεμάτη από δαύτα. Ποιός μπορεί με τη πλατιά έννοια του όρου ν' αρνηθεί

πως σ' ένα ευρύ χώρο υπάρχει κάποιος πολιτισμός. Άλλα επίσης ποιός μπορεί, να μη δεχτεί στο ίδιο αυτό πλατύ χώρο όταν υπάρχουν άλλες φυλές πως δεν έχουν το δικό τους το ιδιαίτερο πολιτισμό; που γεννήθηκε από τη καθημερινή τους ζωή απότο τρόπο ζωής του, από τις ανάγκες και τις ανησυχίες τους, που εμπεριέχει τα ήθη έθιμα, τα τραγούδια, τους χωρούς, τους πόνους, τους καημούς και είναι οι παραδόσεις οι ιδιαίτερες που μεταφέρονται από γενεά σε γενεά σαν τη σκυτάλη των δρομέων. Είναι η ιστορία που μεταδίδεται από στόμα σε στόμα, η πηγή που μαθαίνει κανείς για τις ρίζες του, οι συνδετικοί ιστοί που κρατάνε τους ανθρώπους της αυτής φυλετικής ομάδας στην ίδια πορεία. Και που παρατηρείται το αξιοθαύμαστο μέσα από το πέρασμα των αιώνων, περνόντας από σκλαβιές, από πολέμους και λοιμούς, από διώξεις και καταπιέσεις, σαν τη σκιά του ακολουθούν τον άνθρωπο και να εξακολουθούν να υπάρχουν αναπόσπαστα δεμένες μαζί του, να συνυπάρχουν και να συμπορεύονται στη ζωή. Σεβόμενο το πανέμορφο αυτό ανθόκηπο από καθολικού κύρους θητικές αξίες το πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών τη πνευματική κληρονομιά της Αρβανίτικης φυλής αλλά και την ίδια τη φυλή, με την 2413/90 απόφασή του ενέκρινε το καταστατικό γιά την ίδρυση και λειτουργία του ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΡΒΑΝΙΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ του οποίου οι σκοποί είναι οι ακόλουθοι: Διάδωση, καταγραφή και καλλιέργεια στοιχείων του Αρβανίτικου Πολιτισμού και η εισφορά του στον παγκόσμιο πολιτισμό, Αρβανίτικη γλώσσα, μουσική, τραγούδια, χοροί κ.λ.π..

Με τη συγκεκριμένη απόφαση το πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών πολύ σωστά έπραξε, ενήργησε όπως ενεργούν σε κάθε πολιτισμένη χώρα που σέβεται την ιστορία της, τους πολίτες της και δεν θέλει να αποκόπει από τη πορεία άλλων προηγμένων χωρών.

Ιδια λογικά και δίκαια όμως δεν αντιμετωπίσανε αίτηση για ίδρυση Λέσχης Μακεδονικού Πολιτισμού, το Πρωτοδικείο Φλώρινας και το Εφετείο Θεσ/νίκης. Η απορριπτική τους απόφαση άδικη και πρέπει να προσθέσω πως εδώ δεν κρίνεται μόνο η συγκεκριμένη αίτηση, αλλά η δημοκρατία και η ευαισθησία που έχουμε για την ελευθερία του ατόμου, και τη

ελεύθερη έκφρασή του όπου γίνεται και ο καθρεύτης μιας σύγχρονης χώρας. Η αιτιολόγηση της πως το χώρο της Μακεδονίας ένας και μόνος πολιτισμός υπάρχει, ο ελληνικός, είναι αβάσιμη και άκρως σωβινιστική. Ο "Νούς" θα ήτοντας δικαίως, δεν θα εκυβέρνα το "θυμό" και την "επιθυμία" -έλεγε- ο Μεγάλος Πλάτωνας. Αν δεν υπήρχε κυρίως ο σκοπός παραμερίζοντας το "Νού", η επιθυμία να μας στείλει σαν λαό πίσω από τη ομίχλη του παρελθόντος στη λησμονιά και στη ανυπαρξία, δεν θα προβάλλετο ο αστήρικτος ισχυρισμός, πως στη ελληνική επικράτεια ο ελληνικός και μόνο πολιτισμός υπάρχει. Ωστόσο όμως λειτουργεί ο Αρβανίτικος πολιτισμός, ο Βλάχικος, αλλά μήπως οι Τσιγγάνοι δεν έχουν ιδιαίτερα το δικό τους πολιτισμό; Τα ήθη και έθιμα των τσιγγάνων είναι ελληνικά; Η τα ελληνικά είναι τσιγγάνικα; Οι ντόπιοι Μακεδόνες δεν έχουν διαφορετική γλώσσα; Άλλα ήθη και έθιμα, παραδόσεις, μουσική, τραγούδια χορούς; Δεν αποτελούν μιά πολιτισμική ιδιαιτερότητα μέσα στο ελλαδικό χώρο; Η αιτιολόγηση της απορριπτικής απόφασης για ίδρυση Λέσχης Μακεδονικού Πολιτισμού είναι ιστορία για αγρίους ο στρουθοκαμπλισμός δεν σώζει κανένα. Η ΥΠΕΑ πιο ωμή με τη 6502/7-50478 εισήγηση της χωρίς περιστροφές, προτείνει τρόπους εξελληνισμού του ντόπιου Μακεδονικού λαού.

Ακόμα παρατηρείται, κάποιες υπηρεσίες και άτομα υστερικά πότε με απρόκαλη πτο κυνισμό, πότε με παιδαριώδεις δικαιολογίες ογδόντα χρόνια τώρα χαρίζοντάς μας, πότε στούς Βούλγαρους, πότε στους Σέρβους, προσπαθούν να μας αφομοιώσουν, που βέβαια δεν είναι και τόσο πολιτισμένο. Αλήθεια ποιός θεός είναι αυτός που σας ώρισε να μας διευθύνεται σε ποιά γλώσσα θα μιλάμε και ποιό πολιτισμό θα καλλιεργήσουμε; Πόσο μεγάλος είναι ο πολιτισμός σας που χωρίς επιφυλάξεις σας υπαγορεύει πως πρέπει να χάσουμε τη διαφορετικότητά μας ενώ εσείς μπορείτε να τη διατηρήσετε;

Σήμερα όμως που τα βλέμματα όλου του πολιτισμένου κόσμου είναι στραμένα προς τα δω, σταματήστε επί τέλους το μακάβριο έργο σας, γιατί γινόμαστε ρεζίλι. Εμείς έχοντας την εικόνα των πραγμάτων και προσγειωμένοι

στα σημερινά δεδομένα καθώς είμαστε, θέλουμε στο χώρο που ζούμε να είμαστε απαλλαγμένοι από κάθε καταπίση και με τις άλλες φυλές να καλλιεργήσουμε το μέλλον μας. Δεν είμαστε εχθροί κανενός, αν δεν ήταν έτοι, τότε σε τι θα διαφέραμε από σας; Για ποιά ιδανικά και για ποιό πολιτισμό θα μιλούσαμε; Τη δυστυχία και τις σκλαβίες τις έχει γνωρίσει ο λαός μας και τώρα που όλοι οι λαοί συνεργάζονται για την ευημερία τους, εμείς θέλουμε δίπλα στούς φίλους μας ειρηνικά, με αξιοπρέπεια να ζούμε. Η αιτηση για ίδρυση Λέσχης Μακεδονικού Πολιτισμού τώρα, βρίσκεται στον Αρειο Πάγο, αν και κει έχει την ίδια τύχη, τότε θα πάρει τον δρόμο πρός ευρωπαϊκά δικαστήρια και τότε τα επιχειρήματα για απόριψη πρέπει να είναι σοβαρά.

Με νόμους και αποφάσεις δεν επιτρέπεται οι πολιτικοί μας πρόσφυγες να επαναπατρισθούν. Δεν έχουμε τίτλους για τα χωράφια μας και σαν τούρκικες εξαγοράζουμε τις περιουσίες μας. Αρνείσθε να καλλιεργήσουμε τη κουλτούρα μας γιατί θεωρείται για τους αγώνες μας, για την ιστορία μας τεκμήριο και ιερό κειμήλιο. Γιατί γίνεται η ελπίδα μας, το αποκούμπι παρηγοριάς και απανέμι σε δύσκολους καιρούς. Γ' αυτό θέλετε να μην υπάρχουν αυτά τα στηρίγματα που μας κρατάνε στην πορεία της διαφορετικότητας και κάποιους αυτό ενοχλεί, ίσως επειδή σε βάρος του λαού μας έχουν διαπράξει πολλές αδικίες, νιώθουν να τους βαραίνουν κάποιες ενοχές αλλά και ανησυχίες και ενεργούν επικίνδυνα για τη αξιοπρέπεια της χώρας.

Σήμερα όλους εσας σας καλάμε μαζί να ομορφαίνουμε τη ζωή μας, μόνο στοιχείο που δένει αισιόδοξες προοπτικές. Περιορίστε τους μύθους, θρύλους και μεγαλεία στις διαστάσεις που να μη γίνονται εμπόδιο στη καλλιέργεια φιλίας με αυτούς που σας σέβονται. Η βίαιη αφομοίωση σήμερα είναι βαρβαρότητα και κανένα δεν κολακεύει. Κάντε το πολιτισμό της αρχαιότητας έκφραση και συμπεριφορά ανάλογη του μεγαλείου του και δεχθείται τη συνεργασία όλων των φυλών που ζούνε στη χώρα και σεβασθείτε τις αρχές τους.

Δημήτρης Παπαδημητρίου

συνέχεια από σελ. 11

Σχέψεις και Απορίες

Τόση Ιστορία και να μην αποκτήσουμε ούτε έναν συγγενή, να ανταλάσσουμε καμιά επίσκεψη στις γιορτές. Μα μιάσματα είμαστε τέλος πάντων και δεν συμπεθερέψαμε με κανένα γείτονα; Ετοι για να μην εκφυλιστεί η φυλή;

Αν αυτοί οι βόρειοι γείτονές μας θέλαν να λέγονται Μακεδόνες αλλά οι Ανατολικοί, οι Τούρκοι, δήλωναν απόγονοι των Ελλήνων, ποιά θάταν η αντίδραση μας; Θα τους το αρνιμασταν ή θα βγαίναμε στούς δρόμους χορεύοντας ταυφετέλι - τον εθνικό μας χορό- και οι ιστορικοί μας θα το υποστήριζαν με πάθος. Επομένως το πρόβλημα δεν είναι ιστορικό ούτε ανθρωπολογικό, είναι πολιτικό-ρατσιστικό, είναι η έλλειψη δημοκρατικής ευαισθησίας και ανθρωπιάς που σε κάνει να τα θες όλα δικά σου (ιστορία προγόνων) και προπάντων η έλλειψη οραμάτων, κοινωνικών στόχων, προοπτικής. Η αδυναμία μας σαν κοινωνία να ξεπεράσουμε τις κρίσεις μας, η μόνιμη παρακμή που είναι συστατικό στοιχείο της ελληνικής πραγματικότητας. Τι μας μένει όταν γίνονται συγκρίσεις; Οι πρόγονοι. Άλλα η συνεχής αναφορά στο παρελθόν επιβεβαιώνει τα ανωτέρω.

Τελειώνοντας θα μου συγχωρέσετε ακόμη μιά απορία. Κάθε λαός έχει την επανάσταση του, την κορυφαία ιστορική του στιγμή, την αναγάνωση του. Όσοι λαοί δεν επαναστάτησαν δεν υπάρχουν, Επομένως επανάσταση και ύπαρξη συνυπάρχουν. Είναι ξήταμα συνελήπτοι η της ύπαρξής του. Οι Μακεδόνες έχουμε την δική μας επανάσταση, την επανάσταση του Ιλιντεν. Μιά επανάσταση που δεν μπόρεσε να αντέξει στην Τουρκική καταστολή (300 χιλ. τουρκικός τακτικός στρατός έπεισε στη Μακεδονία). Άλλα σίγουρα χαμένη επανάσταση δεν υπάρχει, πάντοτε κάτι κερδίζει. Μιά επανάσταση που ενώ συγκλόνισε όλη την Μακεδονία, τα σχολικά μας εγχειρίδια δεν την αναφέρουν καθόλου. Αντίθετα τα γεγονότα που διεδραματίστηκαν στο Νότο τα γνωρίζουμε όλα με λεπτομέρειες.

Συγκρίνατε λοιπόν: Η Μακεδονία είναι ελληνική, η επανάστασή της ξένη. Αυτό φαίνεται και στα τραγούδια μας. Ενώ αναφέρονται στούς ήρωες εκείνης της εποχής που πέσανε για την απελευθέρωση της Μακεδονίας, όταν ακούγονται σήμερα χαρακτηρίζονται ανθελληνικά. Ο νοών νοήτων.

Την ημέρα λοιπόν αυτή (του Προφ. Ηλία) μερικοί ρομαντικοί επισκέπτονται το εκκλησάκι του Προφ. Ηλία στο Καιμακτσαλάν. Την μέρα αυτή μερικοί μη ρομαντικοί (στρατός και αστυνομία) εμποδίζουν την πρόσβαση στην κορυφή του Καιμακτσαλαν.

Γιατί άφαγε; Οι Μακεδόνες δεν έπρεπε να επαναστατήσουν ούτε κατά των Τούρκων; Τι σχέση μπορεί να έχουν οι τότε δυνάμεις καταστολής με τις σημερινές;

Γιοβάντσε Βοϊβόντα

(Ιθάντσε Ορτζάνοβ - Καρασούλσκι)

Ιδια με την ομίχλη των Μογλενών (οι Τούρκοι τα είπανε Καρατζόβα) έπεσε η είδηση για τη συμφορά που αναπάντεχα τους είχε βρεί και καταπλάκωσε τις ψυχές των απλών ανθρώπων και θόλωσε τη σκέψη βυθίζοντας τους στο σκοτάδι της απελπισίας.

Ομοια με το Καρατζοβίτη το βορειά που στο διάβα του αδιάκριτα σάρωσε κάθε ελπίδα και αισιόδοξη σκέψη που μέσα τους είχε ριζώσει και έσβυσε το φως που έδειχνε τη πορεία πάνω στο δρόμο της λευτεριάς και της τιμής. Χίλιοι αναθεματισμοί και κατάρες για τη μοίρα τους και τους εχθρούς.

Θλιβερή επωδός οι ψίθιροι που έβγαιναν από κλειστά πανιασμένα χείλη.

«Σκοτώθηκαν όλοι», «Σκοτώσανε όλα τα παλληκάρια», «Πάνε και οι είκοσιοκτώ, μαζί και ο ατρόμητος Γιοβάντσε Βοϊβόντα».

Το παλληκάρι από το Καρασούλι (Πολύκαστρο)

Ο Γιοβάντσε με τους 27 γενιοφόρους συντρόφους του, στη περιοχή Γουμένισσας και Αριδαίας, είχαν γίνει ο φόβος και ο τρόμος των Τούρκων. Η γεναιότητά τους είχε φθάσει σε σημείο που οι Τούρκοι τη λέγανε θράσος. Σήμερα όποιος ακούσει για τα κατορθώματά τους, δεν έχει παρά να πεισθεί πως η αφοβία τους και τα τολμήματά τους, ήταν μια αυταπάρνηση, ήταν μπορεί να πει κανείς θράσος.

Στο στενό πέρασμα, λίγο πιο πάνω από τη Λιούμνισα (Σκρα) πρός το Οσιανι (Αρχάγγελος), κουρνιασμένοι σαν σταυραετοί πίσω από τους θάμνους και τις πέτρες κατά μήκος του δρόμου, παρατηρούσαν το κάμπο της Αξιούπολης. Και ξάφνου σαν λαγωνικά χαμήλωσαν ακόμα πιο πολύ και έγιναν ένα με τη γη. Πήραν είδηση πως τούρκικος στρατός ανηφόριζε προς το μέρος τους και σαν τα αγρίμια καρφωμένοι στη θέση τους περιμένανε τη λεία τους με υπομονή. Περίμεναν ωσότου ο εχθρός ήρθε στο δικό τους ύψος. Και ξαφνικά ακούστηκε μια βροντερή φωνή λες και ήρθε από παντού: «Στοί!» (αλτ) όπου τα απέναντι βουνά την επαναλαμβάνανε

πολλές φορές και έγινε τρομακτική που τους έκανε ν' ανατριχιάσουν και τους πάγωσε το αίμα στις φλέβες τους. Αμέσως ακούστηκε η ίδια φωνή.

Τισλέμ ολάν (παραδοθείτε). Τισλίμ μπρε ασκερλέρ! Αφήστε τα όπλα σας και γυρίστε πίσω.

Η διλοχία (τόσοι ήταν οι Τούρκοι) συμφρώνθηκε με τις προσταγές εκείνου που σαν γεράκι έστεκε πάνω στη πέτρα και έβγαζε τόσο άγρια φωνή. «Και πείτε του διοικητή σας, αλλά και σε όλους τους Τούρκους, πως οι Μακεδόνες δεν πολεμάνε για να σκοτώνουν απλούς στρατιώτες, αλλά για τη λευτεριά τους, για τη λευτεριά της πατρίδας τους».

Αφήσανε την διλοχία των Τούρκων να φύγει και αφού φόρτωσαν τον οπλισμό στα ζώα που επιμελώς πίσω από το ύψωμα είχαν κρύψει, ανηφόρησαν για τα λημέρια τους. Οι Τούρκοι το γεγονός αυτό το πήραν σαν αποκορύφωμα του θράσους και μεγάλη προσβολή για το τούρκικο στρατό και με κάθε θυσία πήραν την απόφαση να εξοντώσουν το Γιοβάντσε Βοϊβόντα και τους συντρόφους του. Ετσι όταν μια μέρα τη νυχτερινή επιδρομή που είχαν εξαπολύσει σε τουρκικά κονάκια για εφόδια, ξεκουράζονταν λίγο πιο πάνω από την Αξιούπολη, αντελήφθηκαν νάρχεται από κάτω μεγάλη τουρκική στρατιωτική δύναμη για να τους κυνηγήσει. Αναγκάστηκαν να περάσουν το Πάικο και κατηφορίζοντας, πέρασαν από τον κάμπο των Μογλενών με προορισμό το ορεινό χωριό Σμπόρτσκο (Πευκοτό) που βρίσκεται στο Βουνό Τζένα, και πρωτού πάρουν τον ανήφορο για το χωριό, απλοί χωρικοί τους πληροφορήσαν πως το χωριό ήταν γεμάτο με Τούρκους και τους είχαν στήσει ενέδρα. Για τη περίπτωση στη περιοχή των Μογλενών τραγουδιέται το τραγούδι: «Νίμι όντι Γιόβαντσε ο τόβο σέλο Σμπόρτσκο. Τάμ τα τσέκα Γιόβαντσε τούρτσκα πουσσία . . .». Μετά από αυτό, γυρίσανε πίσω και κατεθυνθήκανε πάλι προς το Πάικο, στο χωριό Λέσκοβο (Τρία Ελατα). Εκεί σ' ένα ξέφωτο σταματήσανε. Η νύχτα είχε προχωρήσει και όπως ήταν κατά

κοποι και καθώς πιστεύανε πως δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος, πέσανε να κοιμηθούνε.

Η νύχτα πέρασε χωρίς να συμβεί κάτι το ύποπτο. Και στο πρώτο φως της μέρας με απελπισία παρατήρησαν γύρω τους από παντού οι Τούρκοι είχαν κλείσει και τους προστάζουν να παραδοθούν. Αμέσως άρχισε το τουφεκίδι.

Η μέρα προχωρούσε και η μάχη κρατούσε πάντα στην ίδια ένταση, τα παλληκάρια του Γιοβάντσε πολεμούσαν με αυτοθυσία, είδαν πως βρίσκονται σε απελπιστική θέση και να διαφύγουν ήταν αδύνατο, αποφάσισαν να πουλήσουν ακριβά το τομάρι τους, προσπαθούσαν να κάνουν όσο είναι δυνατόν πιο μεγάλη ζημιά στο εχθρό. Μέσα στο πανδαιμόνιο που επικρατούσε, βροντερή η φωνή του Γιοβάντσε ξεχώριζε:

«Ζντράβο ντράζζειτε, μόμτοι, πράβο φαρλάΐτε». (καλά κρατάτε παλληκάρια σκοπεύετε καλά).

Από τη μεριά των Τούρκων όσο η μάχη κρατούσε, πλήθαιναν τα κουφάρια και από την άλλη μεριά όσο πήγαινε και αραιώνανε οι τουφεκιές, γιατί λιγοστεύανε οι μαχητές και σώνονταo οι σφαίρες. Και ξαφνικά από τη μεριά των Τούρκων ακούστηκε μια φωνή να τους προστάζει και να λέει:

«Εε, Γιοβάντσε δεν έχεις καμμιά ελπίδα, παραδόσου»

Απαντά ο Γιοβάντσε:

«Σε ποιόνα μπρε να παραδοθώ; δεν βλέπω κανένα γεναίο;»

Τότε πρόβαλλε πίσω από τη οξύα ο αξιωματικός που είχε και το γενικό πρόσταγμα των Τούρκων. Αμέσως έφυγε από το όπλο του Γιοβάντσε, μιά σφαίρα και βρήκε το στήθος του Τούρκου αξιωματικού και νεκρός έπεσε αμέσως. Τότε λυσσιάζανε οι Τούρκοι και επιτέθηκαν με σφοδρότητα, οι λιγοστοί γεναίοι που μείνανε γύρω από το Γιοβάντσε, αντιστάθηκαν με επιτυχία. Αλίμονο όμως, κάποια στιγμή ο Γιοβάντσε έμεινε μόνος. Ολοι γύρω του ήταν νεκροί και σφαίρες δεν του είχαν απομείνει, κοίταξε τη τεράστια ανοιχτή του παλάμη που μέσα της γιάλιζε ένα κίτρινο πραματάκι, το έσφιξε στη χερούκλα του, έκλεισε τα μάτια του και κει έμεινε για λίγο.

Μετά με αργές κινήσεις με τη μοναδική του σφαίρα γέμισε το μάλιγχερ, το πιό πιστό του φίλο που τόσες φορές τον προστέτεψε από το εχθρό. Μια τελευταία τουφεκιά ακούστηκε και μετά τίποτε. Ο γενναίος αρχηγός ανάμεσα στα παλληκάρια του πεσμένος νεκρός και αυτός. Μαζί στον αγώνα και αγαπημένοι, μαζί και στο θάνατο τώρα, θυσία στη σκλαβωμένη πατρίδα. Μετά μελαγχολική σιγή που έφερνε ανατριχίλα και βρήκε ευκαιρία το απαλό αεράκι που χάιδευε τα μαλλιά των νεκρών περνόντας ανάμεσα από τα κλαδιά των δένδρων, σφίριζε ελαφριά που πιό πολύ έμοιαζε με μακρυνό πονεμένο κλάμα μανάδων και έκανε και τους Τούρκους ακόμα για πολλή ώρα να μείνουν στις θέσεις τους καρφωμένοι. Μετά από πολλές ώρες στο κατήφορο προς το κάμπο, κάποιος αλαφιασμένα έτρεχε σαν κυνηγημένο ελάφι. Μετά από καιρό ο ίδιος βρέθηκε να είναι παραγιός στο Πίνους Μλαντένωβ, στο χωριό Τσαρνέσσοβο (Γαρέφι). Και έτσι έγινε γνωστό πώς ήταν ο 28ος από τους συντρόφους του Γιοβάντσε, ο Γκιόργκε Σμρέκατα από τό Ποζάρτσκο (Λουτράκι). Το όνομα Σμρέκατα το πήρε, γιατί την τελευταία στιγμή της μάχης, όταν οι σύντροφοί του είχαν σκοτωθεί, αυτός κρύφτηκε σε μιά πυκνή σμρέκα (κέδρο) και αυτός με κάθε λεπτομέρεια περιέγραψε τη μάχη.

Για να πέσει το ηθικό των κατοίκων, ο Καϊμακάμης του Γευγε-

λί, έδωσε εντολή το νεκρό Γιοβάντσε να τον μεταφέρουν στη πλατεία του Γευγελί και κει να ρθει ο κόσμος να δει πως είναι νεκρός.

Ο κόσμος όμως μόλις έμαθε το θλιβερό νέο, έσπευσε στη πλατεία για να ζητώκραυγάσει και να προσκυνήσει τον νεκρό και να διαπιστώσει πως ο αετός του που το είπε "Ντιλμπέρ Ιβάντσε" (όμορφος Ιβάντσε) και πετούσε από κορυφή σε κορυφή των βουνών Πάικο και Κόζοβ, δεν θα ξαναπετάξει. Πως τα μάλιγχερ -όπως λέι το τραγούδι- που ακουγότουσαν σαν τραγούδι κοριτσιών, δεν θα ακουστούν πιά.

-Σαν τις μάχες στα χωριά Ράμα, Ισβορ, των κορυφών του Κόζοβ, του Πάικο, "Γκόλα Τσούκα", τη πιό μεγάλη και αιματηρή μάχη στη "Γκαντάτζ Πλάνινα", όπου ο Γιοβάντσε υποστηριζόμενος από τη Τσέτα του Αποστόλοβ Βοΐβόντα και όπου επί 16 ώρες αγώνα σώμα με σώμα με χίλιους και πλέον Τούρκους σκοτώνοντας 180, έδωσε τη πιό σκληρή μάχη στη περιοχή, όπου όλες είχαν τη δική του υπογραφή και παρόμοιες δεν θα ξαναγίνουν πιά.

Τώρα νεκρός εκεί μπροστά τους, μαζί με τα όνειρα και τις ελπίδες τους για τη λευτερία και ανθρώπινη ζωή, τους κάνει να γεμίζουν τα μάτια δάκρυα και τη σκέψη απελπισία.

Το τραγούδι που ακούγεται στους γάμους και τα πανηγύρια είναι για τη μάχη του Γκαντάτζ Πλάνινα.

Μαλιγχέρι πούκαγια λέλε (δις) να Γκαντάζουν πλάνινα.
Το Γιοβάντσε λέλε
να τσσουκάρκα σέντισσε (δις)
ζατοβέτκι ντάβασσε
Γιούρουνος βράκιατ κομίτι λέλε
ντα ια οσλομπόντιμε (δις)
Μάϊκα Μακεντόνια.
Το τραγούδι είναι πολύ μεγάλο και κάποιος παππούς από τη Γουμένισσα, τραγουδόντας, μου είπε το παρακάτω:

Τόϊ Ιοβάντσο βόϊβοντα, να Γκαντάζ να πλάνινα
Να τσσουκάρκα σέντεσσε ι κουμάντα ντάβασσε.
Μαλιγχέρι πούκαγια, να Γκαντάζ να πλάνινα
μαλιγχέρι πούκαγια, κουρσσούμιτε φάρτσσεα
Κουρσσούμιτε φάρτσσεα, μπούκιτε σε ντρόμπεα
μπούκιτε σε ντρόμπεα, άσκερι σι πάγκεα
Άσκερι σι πάγκεα ι νάζατ σε βράκεϊα
ι νάζατ σε βράκεϊα βο Γκομέντζα σε σμπέρεα
Βο Γκομέντζα σε σμπέρεα, ταμ σε πρεμπρούβεα
ταμ σε πρεμπρούβεα, πολονβίνατα ουστάναα
Να Γκαντάζ να πλάνινα μαλιγχέρι πούκαϊα
μαλιγχέρι πούκαϊα κάχο μόμι πέεϊα
κάχο μόμι πέεϊα βο Γκομέντζα σε ολούσεϊα

Δημήτρης Παπαδημητρίου

Καλοκαιρινά Πανηγύρια

Δεν μπορούμε να μην ξεκινήσουμε από το πανηγύρι της Μελίτης-Βοστάρι που πραγματοποιήθηκε στις 19 και 20 Ιουλίου. Είναι μία από τις εκδηλώσεις που κάθε χρόνο την διακρίνει η μεγάλη προσέλευση του κόσμου όχι μόνο από τα χωριά του νομού αλλά και από άλλες περιοχές της Μακεδονίας. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των διοργανωτών πάνω από 5.000 άτομα επισκέφθηκαν το χωριό τις ημέρες των εκδηλώσεων. Το πανυγήρι αυτό το περιμένουν πώς και πώς οι Μακεδόνες για να χορέψουν και να τραγουδήσουν. (Φέτος δεν τόλμησαν κάποιοι να το σταματήσουν...). Αλήθεια πότε θα δούμε τα χορευτικά συγκροτήματα να χορεύουν τους μακεδονικούς χορούς με την συνοδεία τραγουδιών; Ο κόσμος το θέλει και δεν απόμενει στους διοργανωτές να σπάσουν αυτό το ταμπού. Άλλωστε η διατήρηση της παράδοσης στην αιθεντική της μορφή αυτό απαιτεί. Οι σκοποί των χορών είναι γνωστό ότι έχουν και λόγια, άλλο αν κάποιοι προσπαθούν να μας πείσουν ότι είμαστε μουγγοί. Ας ελπίσουμε ότι του χρόνου θα γίνει αυτό μιάς και ο κόσμος φαίνεται ότι έχει αρχίσει και ξεπεράνει τους φόβους και τις αναστολές του παρελθόντος.

Στις 26 και 27 Ιουλίου είχαμε το πανηγύρι στο χωριό Ανώ Υδρούσα-Γκόρνο Κότορι. Χαρακτηριστικό της εκδήλωσης ήταν ότι δύο παρευρίσκονταν οι "επίσημοι" η ορχήστρα έπαιζε μόνο μουσική χωρίς τραγούδι. Οταν εκείνοι απόχωρησαν ο κόσμος άρχισε πλέον να ζητάει από την ορχήστρα όχι μόνο χορό αλλά και τραγούδι. Ετσι το γλέντι συνεχίστηκε μέχρι το πρωΐ. Είναι βλέπεται ο φόβος που ακόμη διακατέχει πολλούς Μακεδόνες να εκδηλωθούν όπως πραγματικά θέλουν.

Στην συνέχεια είχαμε το πανηγύρι του Αγίου Παντελεήμονα-Πάτελε στις 26 και 27 του ίδιου μήνα. Φέτος η συμμετοχή δεν ήταν η αναμενόμενη. Δεν υπήρχε και ο απαραίτητος ενθουσιασμός ίσως από πλευράς των διοργανωτών. Εδώ που τα λέμε το πανηγύρι να σκεφτούν οι άνθρωποι ή τα κτήματα που παράνομα δεν τους αποδίδονται με την ανοχή της Πολιτείας; Πως να διασκεδάσεις όταν αισθάνεσαι την αδικία να σε πνίγει; Παρ'όλα αυτά στο δημοτικό κατάστημα στο οποίο έπαιζε ορχήστρα από την περιοχή της Εδεσσας-Βόντενσκο ο χορός και το τραγούδι από τους συμμετέχοντες κράτησαν μέχρι τις πρωΐνες ώρες. Χαρακτηριστικό είναι ότι δύο χόρευαν τραγουδούσαν κιόλας μιάς και η ορχήστρα δεν τραγουδούσε στα μακεδονικά. Ποιός έρει ίσως να δέχτηκε "άνωθεν" εντολές.

Στις 6 και 7 Αυγούστου είχαμε το πανηγύρι στον Ατραπό-Κρέσινα. Είναι γνωστό ότι και στο χωριό αυτό διοργα-

της Φλώρινας

νώνεται με επιτυχία το πανηγύρι. Οι διοργανωτές γνωρίζοντας την συνταγή προσκάλεσαν ορχήστρα η οποία τραγουδάει μακεδονικά τραγούδια (όταν της το επιτρέπουν...), με αποτέλεσμα ο ενθουσιασμός αλλά και η συμμετοχή του κόσμου να είναι μεγάλη. Στο πανηγύρι αυτό καθώς και στα άλλα υπήρξε μεγάλη συμμετοχή από Μακεδόνες που ζούν σε χώρες του εξωτερικού, και επισκέφθηκαν το καλοκαίρι τον τόπο τους. Εδώ φαίνεται δεν είχαμε "άνωθεν" εντολές προς την ορχήστρα. Στις 14 και 15 Αυγούστου είχαμε πανηγύρια σε πολλά χωριά της περιοχής, θα αναφερθούμε όμως σε δύο χαρακτηριστικές περιπτώσεις. Στα πανηγύρια των χωριών Κάτω Υδρούσας-Ντόλνο Κότορι και Πολυπόταμου-Νέρεντ. Οι εκδηλώσεις στο Κότορι κράτησαν τρεις ημέρες. Την πρώτη ημέρα και ενώ η ορχήστρα έπαιζε και τραγουδούσε μακεδονικά τραγούδια κάποιοι "άγνωστοι" σαμπιόταραν τις γραμμές ηλεκτροδότησης με απότελεσμα να διακοπεί η παροχή ρεύματος και να χαλάσει το κέφι. Τους ενοχλούσε φαίνεται ότι μαζί με την ορχήστρα τραγουδούσε και ο κόσμος. Το αποτέλεσμα ήταν την επόμενη ημέρα ενώ το πρόγραμμα προέβλεπε ρεμπέτικη κομπανία οι διοργανωτές να επαναλάβουν το πρόγραμμα της προηγούμενης ημέρας με ακόμη μεγαλύτερη συμμετοχή από πλευράς κόσμου, που έμαθε στο μεταξύ το γεγονός, και περισσότερο ενθουσιασμό. Καιρός είναι να καταλάβουν τα φαντάσματα του παρελθόντος ότι με τέτοιες ενέργειες εκτείθονται τόσο οι ίδιοι όσο και εκείνοι που τους καθοδηγούν. Απόδειξη αυτού του ισχυρισμού απότελούν τα γενότα που συνέβησαν στο γειτονικό χωριό Πολυπόταμος-Νέρεντ τις ίδιες ημέρες.

Ο πρόεδρος του χωριού, Αθανασίου Μανώλης ανέλαβε να παίξει τον ρόλο εκείνων που αναφέρονται παραπάνω. Το πανηγύρι στο Νέρεντ έπρεπε να διοργανώσει ο πολιτιστικός σύλλογος του χωριού. Ετσι και έγινε μέχρι του σημείου που η ορχήστρα θέλησε να τραγουδήσει μακεδονικά τραγούδια μετά από επιθυμία του κόσμου. Αφού πήρε το μικρόφωνο κυριολεκτικά από το στόμα του τραγουδιστή όταν αυτός άρχισε το τραγούδι, απειλήσε τους διοργανωτές ότι θα κόψει την παροχή ρεύματος αν τολμήσει η ορχήστρα να τραγουδήσει μάς και η ηλεκτροδότηση γίνονταν από το κοινοτικό κατάστημα. Στην συνέχεια υποσχέθηκε στην ορχήστρα χρηματική ενίσχυση όνταν ακουστεί μακεδονικό τραγούδι στο πανηγύρι. (Ισως γνωρίζουν περισσότερα γι' αυτά τα κονδύλια οι άνθρωποι της Νομαρχίας Φλώρινας...). Το αποτέλεσμα ήταν ο κόσμος να φύγει και να πάει στο γειτονικό χωριό Κότορι όπου και διασκέδασε με τα τραγούδια και την μουσική που αυτός ήθελε. Με αυτή την ενέργεια ο κ. Αθανασίου εκτέθηκε στα

μάτια των συγχωριανών του και την απόντηση ότι την πάρει όπως μας είπαν οι κάτοικοι του χωριού στις επόμενες εκλογές. Αλήθεια πρόεδρε γιατί μιλούσες μακεδονικά προς την ορχήστρα και τα μέλη του συλλόγου κατά την διάρκεια του επεισοδείου. Μας είπαν ότι δεν γνωρίζεις καλά την ελληνική. Αληθεύει; Είναι περίεργο πάντος να προσπαθεί κάποιος να πείσει ότι είναι κινέζος χωρίς να έχει σχιστά μάτια.

Μία παρόμοια περίπτωση είχαμε και στο χωριό Σκοπός-Σέτινα την ίδια ημερομηνία όπου ιδιοκτήτης καφενείου απαγόρεψε σε γνωστό οργανοπαίχτη της περιοχής να παιζει μακεδονική μουσική. Ο κόσμος λοιπόν ακούγοντας "διάφορα άσματα", όχι όμως εκείνα που ήθελε δεν έβαζε το χέρι στη "τζέπη" και σιγά-σιγά άρχισε να αραιώνει, οπότε ο οργανοπαίχτης τα μάζεψε και έφυγε αφήνοντας σίλευτο τον ίδιοκτήτη του καφενείου ο οποίος ήθελε προφανώς να

πείσει με την συμπεριφορά του τις αρχές ότι είναι "βασιλικότερος του βασιλέως".

Κάπως έτσι λοιπόν κύλησαν οι εκδηλώσεις στα πανηγύρια μερικών από τα χωριά του νομού Φλώρινας το περασμένο καλοκαίρι. Το συμπέρασμα είναι ότι ο κόσμος έχει πλέον ξεθαρέψει για τα καλά. Εχει πλέον την θέληση να μπούκοτάρει εκδηλώσεις των χαρακτήρα των οποίων προσπαθούν να αλεώσουν ορισμένοι (περίπτωση Πολυποτάμου). Καλό είναι λοιπόν να καταλάβουν ότι με στάσεις του τύπου "προσέχετε" (έτσι το λένε τώρα) προς τους διοργανωτές τέτοιων εκδηλώσεων καθώς και με την προτροπή προς "δικούς τους" ανθρώπους να παρεμποδίζουν ή και να ματαιώνουν τέτοιες εκδηλώσεις καταφέρνουν ακριβώς τα αντίθετα από εκείνα που ήταν επιδιώκουν. Ελπίζουμε ότι του χρόνου το καλοκαίρι θα αφεθεί ο κόσμος σε όλα τα χωριά να γιορτάσει όπως εκείνος θέλει...

Αισιοδοσία για τα προβλήματα της Φλώρινας

Συμπολίτες - Συμπολίτισσες

Ακόμη ένας δύσκολος χειμώνας μας περιμένει. Η οικονομική κρίση συνεχίζεται και για τους Φλώρινώτες το κλείσιμο των συνόρων ήταν το μεγαλύτερο χτύπημα στην οικονομία της πόλης.

Πολλά χρόνια τώρα οι οι πολίτες του γειτονικού κράτους επισκέπτονταν την περιοχή μας με αποτέλεσμα την οικονομική ανάπτυξη της πόλης, καθώς σε όλους είναι γνωστό ότι αυτοί κατά κύριο λόγο στήριζαν την αγορά μας. Είναι δυνατόν να καταδικάζουμε την οικονομία της Φλώρινας σε μαρασμό επειδή κάποιοι θέλουν να μας πείσουν ότι οι γείτονές που εμείς γνωρίζουμε και συνεργαζόμαστε χρόνια τώρα είναι εχθροί μας;

Τα σύνορα δεν είναι κλειστά εξαιτίας του πολέμου στην Βοσνία. Τα σύνορά δεν τα έκλεισαν οι αρχές του γειτονικού κράτους. Τα σύνορα έκλεισαν επειδή το Ελληνικό Προξενείο στα Σκόπια σταμάτησε να δίνει βίζες στους πολίτες που θέλουν να επισκεφθούν την χώρα μας. Συγκεκριμένα χορηγεί μόνο 4-5 βίζες ημερησίων. Αυτή είναι η αλήθεια και η αιτία που νέκρωσε η αγορά της πόλης μας. Για τους δύσπιστους μία επίσκεψη στο προξενείο θα επιβεβαιώσει του λόγου το αληθές.

Πολλοί θα πουν ότι έχουμε πρόβλημα με το Μακεδονικό. Ας το λύσουν οι πολιτικοί. Αν δεν λυθεί το ζήτημα εμείς οι Φλώρινώτες τι θα κάνουμε; Θα κλείσουμε τα μαγαζιά και τις επιχειρήσεις; Θα φύγουμε από τον τόπο μας; Μήπως μερικοί αυτό θέλουν; Ως πότε επιτέλους κάποιοι θα δημιουργούν φανταστικούς εχθρούς; Πολλοί από εμάς έχουμε γνωστούς, φίλους, συγγενείς στο γειτονικό κράτος. Είναι

δυνατόν όλοι αυτοί οι άνθρωποι να είναι εχθροί μας;

Στα ευρωπαϊκά κράτη οι περιοχές κοντά στα σύνορα ευημερούν. Η διασυνοριακή συνεργασία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη της περιοχής μας. Υπάρχουν προγράμματα της Ε.Ο.Κ. όπως το INTEREG και το LACE που επιδοτούν προγράμματα μεικτών επιχειρήσεων και τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν στην περιοχή μας. Γιατί τα προγράμματα αυτά δεν εφαρμόζονται; Γιατί οι "αρμόδιοι" δεν ενημερώνουν τους επιχειρηματίες, τους βιοτέχνες, τους εμπόρους της περιοχής μας; Τι κάνει το εμπορικό επιμελητήριο;

Επιτέλους ας απαιτήσουμε το συνιαστικό άνοιγμα των συνόρων. Να καθιερωθεί διασυνοριακό δελτίο ταυτότητας. Να μπορούν δηλ. οι πολίτες των δύο χωρών που βρίσκονται κοντά στα σύνορα να πηγαίνονται από την μία πλευρά των συνόρων στην άλλη με την απλή επίδειξη ενός ειδικού δελτίου το οποίο θα εκδίδονται από κοινού οι αρχές των δύο κρατών. Να γίνει επιτέλους η διασυνοριακή συνεργασία πράξη.

Είμαστε σίγουροι ότι οι περισσότεροι συμφωνούν με τις απόψεις μας ψοφίζονται όμως να τις εκφράσουν δημόσια μήπως και κατηγορηθούν σαν "πράκτορες", "προδότες", "ανθελληνες", κ.λ.π.

Παραμερίζοντας τον εθνικισμό και κλείνοντας τα αυτιά μας στις πατριδοκάτηλες φωνές άς σκεφτούμε ψύχραιμα και σωστά. Ας σκεφθούμε το συμφέρον του τόπου μας στηρίζοντας εκείνους που πραγματικά ενδιαφέρονται γι' αυτόν. ΜΑ.ΚΙ.Β.Ε.

**ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ
МАКЕДОНСКАТА АЗВУКА**

**ΑΠΟΔΩΣΗ ΤΩΝ ΦΘΟΓΓΩΝ
ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ***

1. Α α	Αρно, ако	(άρνο, άκο)	α
2. Б б	Баба, бързо	(μπάμπα, μπρέζο)	μπ
3. В в	Врата, върне	(βράτα, β'ρνε)	β
4. Г г	Голем, гърме	(γκόλεμ, γκ'ρμε)	γκ
5. Д д	Дедо, ден	(ντέντο, ντέν)	ντ
6. Е е	Еден	(έντεν)	ε
7. Ж ж	Жена, жаба	(Ζένα, Ζάμπα)	Ζ (παχύ)
8. З з	Зора, зелено	(Ζόρα, ζελένο)	ζ
9. И и	Игла	(ίγκλα)	ι
10. Й я	Йован, ягне	(χιόβαν, χιάγκνε)	χ(ι)
11. К к	Камен, куче	(κάμεν, κούτσε)	κ
12. Л л	Лоза	(λόζα)	λ
13. Љ љ	Љубов	(λιούμπορ)	λ(ι)
14. М м	Майка, мака - мъка	(μάϊκα, μάκα, μ'κα)	μ
15. Н н	Нива, нема	(νίβα, νέμα)	ν
16. Њ њ	Њујорк	(νιούχιόρκ)	ν(ι)
17. О о	Обетка, око	(ομπέτκα, όκο)	ο
18. П п	Пеня, пат - път	(πένα, πάτ, π'τ)	π
19. Р р	Река, рака - ръка	(ρέκα, ράκα, ρ'κα)	ρ
20. С с	Стап, сено	(στάπ, σένο)	σ
21. Т т	Татко, търло	(τάτκο, τ'ρλο)	τ
22. Ү ү	Үtre, ум	(ούτρε, ούμ)	ου
23. Ф ф	Фишек, Фърлам	(φιζεκ, φ'ρλαμ)	φ
24. Х х	Храна	(χράνα)	χ
25. Ц ц	Цел, цар, цървен	(τσέλ, τσάρ, τσ'ρβεν)	τσ
26. Ч ч	Човек, чешма	(ΤΣόρβεκ, ΤΣέσμα)	ΤΣ (παχύ)
27. Ш ш	Шаинка	(Σάϊκα)	Σ (παχύ)
28. Ђ ъ	Ђерѓ ъргия буплά σύμφωνα:	(Ђερζ, ъργκια)	ημίφωνο μεταξύ α και ε
1. ДЗ дз	Дзвер, дзиркам	(τζερέρ, τζίρκαμ)	τζ
2. ДЖ дж	Джам, джвакам	(Τζάμ, Τζβάκαμ)	TZ (παχύ)

* Η απόδωση στην ελληνική δεν είναι απόλυτα σωστή, γιατί είναι ιδιαίτερα δύσκολο με τα γράμματα μιάς να αποδωθούν οι φερόγχοι άλλης γλώσσας.

*Περισσότερα για το μακεδονικό αλφάριθτο στο επόμενο φύλλο.